

” Att vara entreprenör kan också vara att hitta sätt att mjölka staten på pengar för ett vaccin.

Stig-Björn Ljunggren, sid 11

Kommuner skurkar – i laglöst land

■ Avslöjade. Den Nya Valfärden har granskat ett antal kommuner och deras tveksamma affärsupplägg och olagliga verksamheter. Kommunpolitiker som bologiserar verksamheter för att slippa insyn och kontroll. Kommunerna bryter mot lagen på ett sätt som nästan verkar medvetet.

Konkurrensen snedvrids och drabbas gör små- och medelstora företag som inte får konkurrera på lika villkor. Men det är också ett demokratiproblem eftersom kommunerna sätter offentlighetsprincipen ur spel.

SID 14–15

76 000 nya jobb med sänkta arbetsgivaravgifter

NYTT FÖRSLAG: Halvera arbetsgivaravgifterna för upp till tio medarbetare. Då skulle småföretagen nyanställa och det skulle också gynna dem som är på väg att starta nytt och eget.

Om man tar hänsyn till möjliga effekter på nyföretagandet – vilket underligt nog inte brukar ske – skulle staten på några års sikt kanske inte ens förlora några intäkter.

SID 4–6

... men vad tycker politikerna om förslaget?

SID 7–9

På lagens sida mot myndigheterna

UNDER DRYGT 15 ÅR har Konkurrenskommissionen utvecklats till en erkänd expertgrupp på upphandlingsfrågor.

Med sedan starten är chefsjurist Pär Cronhult. Han har gjort mer än 500 utredningar av myndigheter som bryter mot lag. Många av målen som man har drivit har därefter vunnits i domstol.

SID 10

Recept på en modern arbetsrätt

SEDAN ALLIANSEN VANN VALET har regeringen upprepat att arbetsrätten inte är ett problem.

Men nu börjar allt fler röster ropa om att LAS (lagen om anställningstrygghet) bör reformeras. Det har Den Nya Valfärden hävdat länge och har utarbetat ett förslag till en ny arbetsrätt.

SID 18

Vad tycker ungdomsförbunden?

SID 4

Vi tar tempen på företagarklimatet

UNDER 2008 OCH BÖRJAN AV 2009 försämrades företagarklimatet kraftigt. Vilket är begripligt med tanke på den globala finanskrisen som givit den djupaste lågkonjunkturen sedan 1930-talet.

Nu syns en viss återhämtning. Men nivån är för låg.

SID 25

Vår röst behövs

4oktober har sitt ursprung i den stora manifestationen mot löntagarfonderna som genomfördes för 25 år sedan. Verksamheten drivs nu av Stiftelsen Den Nya Valfärden, som är en opinionsbildande tankesmedja och arbetar för demokrati, välfärd och företagande.

Vi är partipolitiskt oberoende. Våra förslag präglas av en positiv människosyn. Vi menar att det blir bättre om makt och pengar flyttas från valda ombud till medborgarna själva. Vårt signum är nytänkande och djärvhet i kombination med trovärdighet och kompetens.

Sedan 1988 har vi presenterat konkreta förslag för ett företagarevänligare Sverige och för en ny välfärd. Hittills har vi publicerat ett sextiotial skrifter.

För en företagare finns det mycket att önska. Vi säger: förbättra företagarklimatet, halvera arbetsgivaravgifterna åtminstone för upp till tio anställda, förändra arbetsrätten så att det blir mindre riskabelt att anställa folk.

Dessutom har vi startat Konkurrenskommissionen och Företagarombudsmannen för att få ordning på offentliga upphandlingar och för att hjälpa företagare i nöd.

Den personliga integriteten är en del av demokratin. Vi har startat Integritetsombudsmannen till skydd för medborgarnas privatliv. Onödigt övervakning ska vi inte ha.

Vår röst behövs. Vi försöker göra något åt sakerna. Och det gör vi – med god hjälp av Sveriges företagare!

4–6

ARBETSGIVARAVGIFTERNA: Bara företagare skapar, nya riktiga jobb – Miljonuppropet handlar om halverade arbetsgivaravgifter för småföretag. Med sänkta arbetsgivaravgifter för alla bolag skapas 76 000 nya jobb.

16–17

VILDA VÄSTERN: Runt om i landet begår kommunerna årligen uppenbara brott mot lagen. De flesta blir varken upptäckta eller anmälda. Och när de blir dömda, kan de strunta i domen.

18

LEDER DEBATTEN: Vården är en känslig politisk fråga. Både den här och förra regeringen vill nytt men vågar inte ta steget fullt ut. Den Nya Valfärdens Hälso- och Sjukvårdsföretagsmodell inspirerar och leder debatten.

26

INTEGRITETSKÄMPE: Han debatterar, granskar, ifrågasätter och ger sig aldrig. Pär Ström, integritetsombudsman vid Den Nya Valfärden håller ett öga på övervakningssamhället.

innehåll:

Ekonomer om halverade avgifter

4 Den Nya Valfärdens förslag om halverade arbetsgivaravgifter för alla företag ställer många frågor. Här reder ekonomerna Gunnar Du Reitz och Jan Herin ut begreppen.

Enkla och stabila regler efterlyses

7 Det finns fall där företagaren följt Skatteverkets råd och i efterhand fått det underkänt vid en revision, skriver Per Rosengren, tidigare riksdagsledamot (v).

De folkvalda om förslaget

8 Vad tycker riksdagens arbetsmarknadsutskott? Sex av utskottets sju partier ger sin syn på förslaget om sänkta arbetsgivaravgifter.

Upp till kamp!

9 Sveriges företagare vill ha sänkta arbetsgivaravgifter. Miljonuppropet är en kampanj för en miljon underskrifter på kravet halverade arbetsgivaravgifter för småföretag. Gå med du också!

Offentlig upphandling granskas

10 Konkurrenskommissionen är nödvändig för svenskt näringsliv! Så säger Erik Nerep, ledamot av kommissionen, som håller ett granskande öga på att myndigheter genomför upphandlingar på ett objektvt och lagligt sätt.

Staten konkurrerar ut privatflyg

17 Företagaren Michael Lyckholm har ett stort problem, nämligen konkurrensen från Frivilliga Flygkåren, som subventioneras av staten för att driva sin verksamhet. Konkurrenskommissionen rycker ut

Striden mot krånglet

18 Det är ett år kvar till riksdagsvalet. Alliansregeringen gick ut hårt med att man skulle minska krånglet för företagarna. Vad har hänt?

Rune in memoriam

25 G Rune Berggren, en av grundarna av Den Nya Valfärden har gått bort. En man som vägrade vända kappan efter vinden och alltid grundade sina ord och synpunkter på solid kunskap och eftertanke.

”Min tes är att vi också måste motivera fler medborgare att bli företagare och därmed arbetsgivare.

Jens Spendrup, sid 27

Svenskarna vill ha en bättre företagarpolitik

SÅ HÄR STÅR DET i en bok från Den Nya Valfärden:

Om vi räknar med alla som är förtidspensionerade för att myndigheterna inte anser att det finns jobb åt dem, alla som befinner sig i AMS-åtgärder, alla som låter bli att ställa sig till arbetsmarknadens förfogande för att de inte tror det är lönt att söka arbete plus alla som uppträder i statistiken som arbetslösa, om vi lägger ihop alla dessa får vi en arbetslöshet i Sverige som överstiger tjugo procent av arbetskraften... Knappt någon tycks på allvar räkna med att Sverige ska komma tillbaka till den fulla sysselsättningen.

Boken heter Berättelsen om jobben och publicerades hösten 1996. Det är tretton år sedan.

På den vägen är det. Inför valet 2006 publicerade Den Nya Valfärden tre uppmärksammade studier där det tioårsjubilerande utanförskapet återupptäcktes. Det konstaterades att arbetslösheten egentligen uppgick till 17 procent med toppar på uppemot 30 procent för särskilt utsatta grupper som ungdomar och invandrare. Det är inte orimligt att tro att allianspartiernas fokusering på utanförskapet gav dem regeringsmakten.

Under de senaste tre åren har utanförskapet ökat. Visst, världen genomlider den svåraste lågkonjunkturen sedan 30-talet, men det är nog inte där problemet sitter. Utanförskapet har bitit sig fast. Det går inte att komma till rätta med arbetslösheten med den traditionella politiken som för det mesta utportioneras i homeopatiska doser.

Det finns bara en lösning: företagsamhet. Företagsamhet betyder att fler människor ska engagera sig mer i näringsverksamhet. Det är inget politiker kan styra över. Finansministern kan inte skapa ett enda nytt jobb annat än om han själv sadlar om och blir en duktig korvgubbe. Däremot kan politiker underlätta för företagare, lägga livet till rätta för dem, uppmuntra dem, hålla fram dem som förebilder och hänga på dem medaljer och förtjänsttecken.

Men det förutsätter att politikerna tar i så det märks. Det räcker inte med att sänka arbetsgivaravgifterna med någon procentenhet. Det räcker inte med att lova mindre

regelkrångel (och sedan kanske inte leverera i enlighet med löftena). Det duger inte att skjuta det förbättrade företagarklimatet på framtiden med hänvisning till krisen; det är ungefär som att vänta med släckningsåtgärderna tills det inte brinner så infernaliskt.

Även om Sveriges företagare välkomnade Alliansregeringen sjunker den andel som tror på förbättringar under återstående mandatperiod (även om fler tror på förbättringar än försämringar). Sveriges företagare – både etablerade och potentiella – saknar sann framtidstro. Det har blivit lite bättre under det senaste halvåret men fortfarande anser två tredjedelar av företagarna att företagarklimatet är ogynnsamt eller ”varken gynnsamt eller ogynnsamt”. Bara en tredjedel anser att det är gynnsamt.

Egentligen är nog just detta grundproblemet: bristen på framtidstro, känslan av att de politiska beslutsfattarna fortfarande inte riktigt förstått företagandets avgörande betydelse inte bara för sysselsättningen, utan också för nationens framtida välbstånd. Det startas färre nya företag i Sverige i förhållande till folkmängden än i nästan alla andra länder. Uppenbarligen tycker svenska folket lite till mans att det inte är tillräckligt intressant att driva företag. Just detta är för övrigt vad svenskarna svarar i opinionsundersökningar: mindre än en fjärdedel anser företagarklimatet vara gynnsamt.

Regeringen borde skicka svenska folket ett glatt budskap om att den förstått företagandets betydelse och avser att göra allt för att förbättra företagarklimatet. Det konstiga är att regeringen inte redan gjort det, för ett sådant budskap är en valvinnare. Den Nya Valfärden har vid flera tillfällen gjort opinionsundersökningar om detta. Över 90 procent av svenskarna tycker att det är ”viktigt” eller ”mycket viktigt” att företagarklimatet förbättras. Även grupper som i allmänhet anses skeptiska mot kapitalismen och marknadsekonomi uppvisar ett massivt engagemang för företagarnas väl. Också LO-an slutna ligger på denna höga nivå. Vänsterpartisympatisörerna ligger kring 80 procent.

För att vara säker på att dessa positiva svar inte bara gav

uttryck för en allmän välvilja som inte skulle överleva normala prövningar vässade Den Nya Valfärden formuleringen och ställde frågan: ”Tycker du att man ska förbättra företagarklimatet även om det kan leda till att företagare tjänar mer pengar?”. Även då var stödet kraftfullt för en ny politik. Fyra av tio svarade ”ja, absolut”, en fjärdedel ”ja, kanske”. Mindre än en tiondel svarade antingen ”nej, absolut inte” eller ”nej, troligen inte”. Vi har ställt frågan även tidigare år och fått likartade svar. Svenskarnas välvilja mot företagarna är stabil över åren.

Hur ska detta glada budskap då utformas? Det räcker inte med ord. Det behövs handling också. Ingen enskild åtgärd skulle så positivt påverka företagarklimatet som en rejäl sänkning av arbetsgivaravgifterna, det visar undersökningar som Den Nya Valfärden gjort under minst tio år. Halverade arbetsgivaravgifter ligger alltid högst upp på företagarnas önskelistor.

I den här tidningen presenteras Den Nya Valfärdens senaste förslag, nämligen en halvering av arbetsgivaravgifterna för en lönesumma upp till tre miljoner kronor – motsvarande ungefär tio anställda – för alla företag. Det betyder inte så mycket för storföretagen, men de förväntas inte öka sysselsättningen särskilt mycket i alla fall. Men för mindre företag – och för folk som startar företag – skulle effekten bli enorm. Och det är just i de mindre och medelstora företagen som sysselsättningspotentialen finns.

Den Nya Valfärdens uppmaning till regeringen är att ta detta förslag och att deklarera att företagarklimatet ska hög-prioriteras. Det kan bli den åtgärd som säkerställer en andra mandatperiod.

PATRIK ENGELLAU
ordförande, Stiftelsen Den Nya Valfärden

Sänkta arbetsgivaravgifter

Sänkta arbetsgivaravgifter ger ökade skatteinkomster på sikt, fler jobb och fler nya företag. Trots miljarder i skattebortfall skulle reformen,

efter några år, ge flera nya miljarder till statskassan, 12 500 nya företag per år och 76 000 nya jobb!

Hallå regeringen: Vårt förslag kommer skapa 76 000 nya jobb

Den Nya Valfärden lanserar ett radikalt förslag som innebär att arbetsgivaravgifterna halveras för alla företag upp till en total lönesumma på tre miljoner kronor – d.v.s. ungefär tio anställda. Tanken är att det skall gynna småföretag och dem som är på väg att starta nytt och eget. För storföretag spelar en sådan här "rabatt" ingen större roll. För ett litet företag med en handfull anställda kan det betyda massor – så mycket att det kan fundera på att nyanställa.

Lars-Göran Hällgren hade inte tidigare hört talas om förslaget men säger spontant, när han hör talas om det, att det är ett mycket välkommet förslag. Han är vd och ägare till Plåt & Isolering i Skellefteå med sex anställda:

- Det är klart att vi skulle använda pengarna till att utveckla företaget och kanske anställa några till.
- Den för oss absolut viktigaste åtgärden som en regering kan göra

Lars Göran Hällgren.

Det skulle betyda väldigt mycket för oss.

Andreas Rindö, en av tre delägare till Rindab som är verksam inom fordonsbranschen.

är sänkta arbetsgivaravgifter! Det är inte snack om den saken!

”Skulle betyda mycket för oss”

En av de som tagit emot förslaget om halverad arbetsgivaravgift är Andreas Rindö, en av tre delägare till Rindab som är verksam inom fordonsbranschen. Han har själv skrivit debattartiklar i ämnet och blev kontaktad av Den Nya Valfärden för att ge sina synpunkter.

Med tioalet anställda i företaget skulle en halverad arbetsgivaravgift betyda en hel del:

- Det skulle betyda väldigt mycket för oss. Vi behöver inte då ha så stora intäkter för att överleva – och inte minst skulle många av våra kunder klara sig bättre. Kundförluster hör till vårt största problem.
- Med lägre kostnader skulle vi ju våga satsa mer, säger Andreas Rindö. Vi skulle våga oss på många av de projekt som i dag skulle dra med sig alltför stora kostnader. Med billigare arbetskraft skulle vi kunna anställa någon eller några som skulle avlasta oss andra – inte minst med allt administrativt arbete som nu tar tid från vår huvudverksamhet.

Andreas Rindö avvisar också kritiken från dem som menar att en sådan här reform bara skulle leda till att de anställda skulle kräva högre löner eller att ägarna skulle ta ut mer pengar

- Nej, högre löner blir det ju inte. Den här reformen påverkar ju bara småföretag och de är inte löneledande! Och pengar i egen ficka! Nej, då skulle ju bara allt försvinna i skatt och i så fall får ju staten tillbaka pengarna

i alla fall. Det är viktigare att myndigheterna fokuserar i första hand på att få ner arbetsgivaravgifterna så att företagen har råd och möjlighet att behålla sina anställda och nyanställa. Sänka inkomstskatten kan vara bra men först måste vi fokusera på att få in alla i arbete och att alla kan betala skatt. Och att företagen kan få ner kostnaderna och lägga dem på produktutveckling, miljöarbete, nya idéer, nya säljorganisationer etc, istället för att betala en massa onödiga arbetsgivaravgifter.

Den viktigaste frågan

För ett litet företag handlar det snabbt om en stor del av företags totala kostnader. Ett företag med tio anställda och med vardera en lön på cirka 25 000 kronor i månaden får en lönesumma på ca tre miljoner och arbetsgivaravgifter på cirka en miljon. Om den kostnaden halveras skulle det mer än väl räcka till för att nyanställa i vart fall en eller till och med två personer.

Den Nya Valfärden hävdar alltså med bestämdhet, och har starkt stöd för det i sina många opinionsundersökningar, att just sänkta arbetsgivaravgifter är den enskilt viktigaste frågan för svenska småföretagare.

I Norsholm mitt emellan Norrköping och Linköping driver Peter Lembke sitt företag med 10 anställda som arbetar med kylaggregat för industrin. Han tror att förslaget skulle kunna få fart på nyföretagandet och sysselsättningen

- Det skulle säkert öka nyföretagandet och de med kanske 1-2 anställda som har fullt upp att göra i

dag skulle få det mycket enklare att våga anställa en eller ett par till. De med, som vi, ca tio anställda, skulle det nog inte spela så stor roll för. Kanske skulle de få lättare att ta in extrafolk när det är full fart.

Orolig för riskerna

Men Peter Lembke blir lite orolig för de stora skatteenomiska kostnaderna och riskerna:

- Vi får inte förstöra den välfärd vi byggt upp men får vi på det här viset fler i sysselsättning blir det ju fler som är med och betalar!

Ann Jacobsson på Betongteknik i Vikingstad strax utanför Norrköping med nio anställda ger stöd för tanken att sänkta avgifter ger fler jobb:

- Skulle vi få sänkt arbetsgivaravgift till 10 procent vore det förstås utmärkt. Kanske skulle vi kunna anställa en eller två till.

Men när hon får frågan vilken åtgärd som vore den viktigaste blir svaret snabbt:

- ROT-avdragen och byggmomsen är värst. Ta bort dem först! ROT-avdragen är en katastrof! Det borde ju vara den som får avdragen som borde få göra jobbet. Nu får vi, igen, agera bank åt staten. Det tar 30-45 dagar för oss att få pengarna. Vi säger nu "nej" till privatpersoner. Det blir för mycket jobb!

– Detta och den omvända byggmomsen är en katastrof för oss. Massor med merarbete och fördröjda pengar! Och Maud som skulle rensa i administrationen och byrå-

FORTSÄTTER PÅ SIDAN 6 ►►

UPPROP. Lägre arbetsgivaravgift

Frågan: Vad tycker ungdomsförbunden om förslaget att

Sverige har bland de högsta ungdomsarbetslösheterna i EU. Den Nya Valfärden har ett förslag om halverade arbetsgivaravgifter på en lönesumma på upp till 3 miljoner i alla företag. Det beräknas ge 76 000 nya jobb till en kostnad av 18 miljarder kronor. Vad tycker du om förslaget?

CHARLIE WEIMERS, (KDU):

- Utöver den generella nedläggningen föreslår vi dessutom att arbetsgivaravgiften för enmansföretag som anställer sätts ned så att dessa företag endast betalar ålderspensionsavgift under det första året för den första anställda. "KDU menar att den höga arbetsgivaravgiften, en oflexibel lönesättning för ungdomar och lagen om anställningsskydd bidrar till den fortsatta höga ungdomsarbetslösheten. Ju högre arbetsgivaravgift, desto högre kostnad för arbetskraft. Vi vill göra det billigare att anställa genom att drastiskt sänka arbetsgivaravgiften generellt, och menar därför att förslaget från Den Nya Valfärden är ett steg i rätt riktning som regeringen bör lyssna på."

NIKLAS WYKMAN, (MUF):

- Att sänka arbetsgivaravgiften är bra och borde göras. Däremot är vi tveksamma till att peka ut vissa grupper eller vissa företag och ge fördelar till dem. Det skapar ett krångligare system och öppnar upp för skatteplanering. Vi tror att sänkta inkomstskatter är den mest prioriterade skattesänkningen för att möta ungdomsarbetslösheten.

Vi tror att sänkta inkomstskatter är den mest prioriterade skattesänkningen.

NIKLAS WYKMAN

JYTTE GUTELAND (SSU):

- SSU ser den massiva ungdomsarbetslösheten i Sverige som en av de i särklass viktigaste politiska frågorna. Därför är vi lika bekymrade som frustrerade över den passivitet som har präglat den borgerliga regeringen. Vi har riktat följande fem krav mot den borgerliga regeringen:
 1. Inför en genomgripande subventionering på upp emot 90 procent av lönekostnaden under det första året för arbetsgivare som tillsvidareanställer långtidsarbetslösa ungdomar.
 2. Inför utbildningsvikariat där unga får chansen att jobba medan äldre vidareutbildar sig.

skapar tusentals jobb

– för jobbens skull.

FOTO: ISTOCK

radikalt sänka arbetsgivaravgifterna?

- 3. Investera i den svenska infrastruktu- ren: rusta upp miljonprogrammen och bygg ut järnvägen.
- 4. Investera i ett brett utbildningspaket med fler platser i högskolan, KY-utbildning- ar och komvux.
- 5. Satsa minst de ytterligare 10 miljarder kronor som SKL vill ha till Sveriges kommu- ner och landsting de kommande åren.

FRIDA JOHANSSON METSO (LUF)

– Det hade varit bättre att föreslå att sänka arbets- givaravgifterna generellt. Kriterier för riktad sänkt arbetsgivaravgift bör snarare vara ålder, inte lönesumma. Ett ålderskriterium är svårt att manipulera och styr job-

ben till unga, lönesumma som kriterium innebär inte en lösning på problematiken kring ungdomars anställningsbarhet.

IDA GABRIELSSON (UNG VÄNSTER)

– Vi tror inte att generella nedsättningar av arbetsgi- varavgiften har någon effekt på arbetslösheten. Trots att regeringen redan har halverat arbetsgivaravgiften för alla under 26 år, är var fjärde ungdom arbetslös. Däremot är vi för ett anställningsstöd till de arbetsgivare som anställer långtidsarbetslösa ungdomar. Vill man på allvar bekämpa arbetslösheten bor- de man satsa på offentliga investeringar och ge unga möjlighet att skola om sig genom att satsa på arbetsmarknadsutbildningar.

JAKOB DALUNDE (GRÖN UNGDOM)

– Vi gröna menar att de nya jobben kommer i de små företagen. Det är där innovationer och entre- prenörskap bäst kommer till sin rätt. Vi ställer oss därför frågande till varför den moderatledda regeringen underlåtit att minska regelbördorna och istället slopat de sänkningar av arbetsgivaravgifterna som vi genomförde förra mandatperioden. Vi gröna vill fortsätta att genomföra en rad reformer för småföretagarna, en av dem är att vi vill sänka arbetsgivaravgifterna med 10% för lönesummor upp till 2,5 miljoner. Den innebär att alla företag med en löne- summa på 2,5 miljoner får en skattelättnad med 20 800 per månad. För enmansföretag

vi vill utöver det reducera arbetsgivaravgif- ten till enbart ålderspension för den förste anställda under ett år.

MAGNUS ANDERSSON (CUF)

– CUF tycker att arbets- givaravgiften ska sänkas så snabbt som möjligt för alla företag, först genom att ta bort den allmänna löneav- giften som bara är en ren straffskatt på att anställa mer personal. Vi tycker att arbetsgivaravgiften på sikt bör halveras för alla företag och att det är bra att börja med de mindre företagen.

”Det här förslaget innebär ett stöd till dem som kan och vill men i dag inte har råd att anställa”

FORTSÄTTNING FRÅN FÖREGÅENDE UPPSLAG ►

kratin! Det är ju värre än någonsin, säger Ann Jacobsson

Men en sak är vad företagare och andra anser vara en viktig och angelägen fråga när de svarar på enkäter. En annan är att i förväg ta reda på och förstå följderna av förändringar i något så komplicerat som skattesystem och företagens kostnadsbild. Det blir lite av kaos-teori över det hela. En enskild, kanske liten, åtgärd på ett ställe kan få oanade konsekvenser på ett annat. Den Nya Velfärdens ekonomer och skatteexperter har räknat och stoppat in sina siffror i olika datamodeller och tror sig ha fått fram någorlunda trovärdiga analyser som visar på en samhällsekonomisk vinst.

Frågor till ekonomerna

Frågorna som ekonomerna ska svara på är många. Kan till exempel sänkta kostnader, och därmed chans till ökad lönsamhet, få fart på företagandet? Tanken är att sänka den barriär som hindrar många från att öppna eget – oron för att få lönsamhet, tjäna hem den egna lönen och få del av vinsten.

En fråga är också om allt nyföretagande är bra, ur samhällets synpunkt. Om det lönar sig bättre att jobba i eget företag kan ju många, så att säga, lockas ta med sig sitt gamla jobb från Stora Företaget. Då blir det ju ingen nettoeffekt.

Den kanske svåraste frågan gäller om hur pengarna används. Leder sänkta kostnader i företagen i stället

till att lönerna går upp? I en avtalsförhandling kan ju facket hävda att det skapats ökat löneutrymme. Kanske kan de utrymmet användas av ägaren till att ta ut högre lön själv eller ge sig själv ökad aktieutdelning?

– Ja den risken finns och många ekonomer varnar för att hela effekten snabbt äts upp av lönehöjningar. Det här förslaget, som i praktiken bara får betydelse för småföretagen, löser nog problemet, säger Gunnar du Rietz, chefsekonom på Skattebetalarna.

– Jämfört med tidigare försök är detta fråga om en rejäl sänkning och som blir så riktad att den knappast kan påverka löneförhandlingarna i stort, säger han men medger också att osäkerheten i beräkningarna är stora.

Exakt hur en sådan här reform skulle slå är inte möjligt att veta i förväg, kanske inte ens i efterhand, men när Den Nya Velfärdens ekonomer och experter Jan Herin och Gunnar du Rietz bearbetar siffrorna i sina datamodeller tyder allt på reformen snart skulle löna sig även om en del spiller över på löneökningar och annat.

När de summerar alla tänkbara, och beräkningsbara, effekter av att halvera arbetsgivaravgiften på en lönesumma på upp till tre miljoner

Gunnar Du Rietz.

kommer de fram till att det ge cirka 76 000 nya jobb!

Problemet är att det kostar pengar. Sänkta skatter ger mindre klirr i statskassan. Det handlar om ca 50 miljarder kronor som skall täckas på något sätt. Det blir inga problem, menar alltså Den Nya Velfärdens utredning tvärtom blir det en bra affär för staten.

Ökade skatteintäkter

Nya jobb ger ökade skatteintäkter så även om det blir ett minus på 55 miljarder i statskassan krymper det snabbt ner till 18 miljarder när man tar hänsyn till minskade kostnader för a-kassan, ökade löneskatter när fler får jobb mm. Blir det sedan, vilket Den Nya Velfärden räknar med, tusentals nya företag ger det också skatteinkomster så att efter några år går hela reformen på plus. Fler jobb, fler företag och mer skatter! Det låter för bra för att vara sant. Frågan är hur säkra ekonomernas beräkningar är?

– Det är svårt, medger Jan Herin, tidigare skattesakkunnig på dåvarande SAF. Det finns en hel del forskning och studier på att sänkta avgifter ger fler jobb, så där är vi rätt säkra i våra kalkyler. När det gäller nyföretagande är det svårare, medger han.

Det är långtifrån tvärsäkert att

Jan Herin.

FAKTA: Så här skall det fungera	
► Kostnader	mrd kr
Halverad arbetsgivaravgift upp till 10 anställda minskar statens intäkter med	-55,2
► Intäkter	
Ökade skattintäkter p.g.a ökad lön	+5,85
Staten sparar på sänkta priser	+11,22
Minskade kostnader för a-kassan	+15,92
Ökade skatteintäkter från de nyanställda	+3,2
Ökad konsumtion ger ökad skatt	+1,2
► Summa intäkter	+37,39
► Nettoeffekt för staten	-17,81
Effekten av nyföretagande på skatter mm	+4 mrd/år

sänkta arbetsgivaravgifter ger tillräckligt många nya jobb och företag. För några år sedan gjordes ett storskaligt försök i Norrlands inland och nordvästra Svealand där arbetsgivaravgiften sänktes med 10 procentenheter, alltså ner mot ca 20 procent. IFAU (Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering) undersökte effekterna och fann att det faktiskt inte ledde till fler anställda i redan etablerade företag, men att det gav en del nya jobb när nya företag startades. Den positiva effekten av att en del företag klarade sig och en del nya företag startades blev, enligt IFAU, alltför liten – totalt 500 jobb – i förhållande till statens kostnader. IFAU:s resultat stämmer också rätt väl med studier i Finland och andra länder. Det innebär att experimentet blev dyrt för staten – cirka 800 000 kronor per jobb.

Sedan en tid har den borgerliga

regeringen sänkt arbetsgivaravgiften för ungdomar och pensionärer men det är för tidigt att säga vad det kan ge för resultat. Tidigast nästa år kan IFAU börja med att göra någon form av utvärdering, om man nu får ett sådant uppdrag. Borde inte regeringen vänta och se innan man drar igång en sådan här reform?

– Nej, det går utmärkt att kombinera dessa åtgärder. Det viktiga med det här förslaget är att det riktar sig till rätt grupp – de som kan och vill anställa! Det är ju där problemet ligger. Inte som regeringen tycks tro, att folk håller sig undan från arbetsmarknaden och måste lockas fram med jobbskatteavdraget, säger Jan Herin.

– Det här förslaget innebär att stöd till dem som kan och vill men i dag inte har råd att anställa!

OLLE ROSSANDER

PÅ MARSCH MOT NYA JOBB.

FOTO: ISTOCK

... och vad tycker politikerna?

Enligt Global Entrepreneurship Monitor har Sverige internationellt sett en låg andel nyföretagande. Vidare räknar regeringen med att sysselsättningen kommer att minska med 290 000 personer 2008–2011.

Den Nya Valfärden har ett förslag om halverade arbetsgivaravgifter på en lönesumma upp till 3 miljoner kronor, i alla företag. Det beräknas ge 76 000 nya jobb samt 12 500 nya företag per år (utöver de omkring 50 000 nya företag som brukar startas per år). Kostnaden är 18 miljarder kronor. **Hur ställer du dig till ett sådant förslag?**

FOTO: PAWEL FLATO

”Kostnaden för att anställa är för hög i Sverige. Jag tycker att det är bra att Den Nya Valfärden och andra driver frågan om sänkt skatt på företagande. Centerpartiet och Allians för Sverige har hittills minskat företagens kostnader med 46 miljarder kronor och arbetsgivaravgifterna med 24,5 miljarder. Men vi behöver helt klart gå vidare för att skapa fler jobb.

Jag vill att skatterna i Sverige på sikt ska motsvara våra konkurrentländers nivå, steg för steg är vi på väg dit.”

MAUDE OLOFSSON, Näringsminister och vice statsminister

”Regeringen har höjt arbetsgivaravgifterna för de minsta företagen. Vi vill i stället göra det billigare att anställa för de minsta företagen. Vi vill nästa år genomföra en sammanlagd sänkning på 3,5 procentenheter för de mindre företagen. Genom denna sänkning av arbetsgivaravgiften vill vi därför göra det billigare för småföretagen att anställa. För ett litet företag med ett par tre anställda betyder vårt förslag en sänkt arbetsgivaravgift med sammanlagt upp till cirka 25 000 kronor.

Regeringen har halverat arbetsgivaravgiften för företag som redan har ungdomar anställda. Vi vill i stället införa en skattereduktion som motsvarar hela arbetsgivaravgiften för de arbetsgivare som anställer ungdomar som är arbetslösa. Detta förbättrar möjligheterna för cirka 20 000 ungdomar att få jobb.”

THOMAS ÖSTROS, Vice ordförande i Finansutskottet

Företagarna måste ha enkla och stabila regler

Diskussionen om företagsklimat är mycket intressant, inte minst på grund av de mätningar/bedömningar som görs av Svenskt Näringsliv (SN). Vilka faktorer ska vägas in när man bedömer företagsklimatet nationellt och internationellt? I Svenskt Näringslivs kommunranking fokuseras det alltför mycket på hur mycket av kommunernas verksamhet som lämnas över till privata entreprenörer. Jag håller med SN att kommuner ska hålla sig till sin kärnverksamhet och inte konkurrera inom till exempel café och gymverksamhet, det sköter privata entreprenörer oftast bättre. Däremot är det min bestämda uppfattning att kommunerna sköter sin kärnverksamhet mest effektivt.

NÄR DET GÄLLER DET nationella företagsklimatet har jag några personliga käpphästar som jag prioriterar. Först och främst gäller det stabila och enkla regler för företagare. Det här är inte helt enkelt. Om man vill göra olika undantag i olika lagstiftningar så innebär det med automatik att regelsystemet blir krångligare. Det senaste exemplet är fakturamodellen inom det så kallade ROT-avdraget. Det innebär att företagaren ska stå för uppdragsgivarens skattereduktion och sedan kräva skatteverket på samma belopp. Ett undantag från den traditionella skattelagstiftningen, som lägger ansvaret på den som utnyttjar avdraget. Detta har skapat ett stort merarbete för företagaren. Den enskilde företagaren får på detta sätt ansvar för att alla förutsättningar för ett ROT-avdrag är uppfyllda. Det innebär att han/hon ska bedöma om arbetenas karaktär är sådana att de verkligen uppfyller alla krav för att köparen av tjänsten ska ha rätt till skattereduktion. Om inte alla förutsättningar är uppfyllda kan den enskilde företagaren tvingas betala tillbaka redan utbetalt belopp från Skatteverket.

”När det gäller sjuklöneperioden så menar jag att de allra minsta företagen, säg upp till tio anställda skulle undantas från skyldigheten att betala sjuklönen de två första veckorna.

REGELSYSTEMET SKA INTE BARA vara så enkelt som möjligt, det ska också vara stabilt. Med det menar jag att har man fått ett svar från t.ex. Skatteverket så ska det gälla och inte kunna omprövas vid en efterföljande revision. Det finns fall där företagaren följt Skatteverkets råd och i efterhand fått det underkänt vid en revision. I det aktuella fallet var beskedet dessutom skriftligt. Ett besked från en myndighet ska gälla. Detta motionerade jag och Marie Engström om flera gånger i Riksdagen, men döm om min förvåning när vi var ensamma om den uppfattningen.

Ett annat stort problem för de minsta företagen är trygghetssystemen och arbetsgivarens skyldighet att stå för sjukersättningen de första två veckorna. Efter mycket krångel fick man i våras igång utredningen om trygghetssystemen. En företagare betalar fullt ut till socialförsäkringssystemen men kan inte alltid dra nytta av dem på samma sätt som en anställd. Eftersom olika beräkningsgrunder används – för egenföretagare utgår man från nettovinsten – kan det få ogynnsamma effekter. Här har det länge funnits ett gap mellan olika grupper och det upplevs naturligtvis orättvist. En klar målsättning måste vara att en företagare och en anställd ska få samma trygghet.

NÄR DET GÄLLER SJUKLÖNEPERIODEN så menar jag att de allra minsta företagen, säg upp till tio anställda skulle undantas från skyldigheten att betala sjuklönen de två första veckorna. En lösning med avtrappningsmodell har diskuterats, men ännu har vi inte sett något förslag. Ett sådant förslag skapar naturligtvis extra krångel, men i ett sådant fall är det ursäktligt eftersom de positiva effekterna överväger det ökade krånglet.

Per Rosengren

ledamot kommunstyrelsen
Mariestads kommun (V)

Arbetsmarknadsutskottet

Enligt Global Entrepreneurship Monitor har Sverige internationellt sett en låg andel nyföretagande. Vidare räknar regeringen med att sysselsättningen kommer att minska med 290 000 personer 2008–2011.

Den Nya Velfärden har ett förslag om halverade arbetsgivaravgifter på en lönesumma upp till 3 miljoner kronor, i alla företag.

Det beräknas ge 76 000 nya jobb samt 12 500 nya företag

ULF HOLM (MP):

– Vi är positiva till att underlätta för småföretag att växa och utvecklas och ert förslag ligger i linje med vårt eget förslag. Vi föreslår att arbetsgivaravgiften sätts ned med 10 procent på en lönesumma upp till maximalt 2,5 miljoner kronor. Förslaget innebär att alla företag med en lönesumma på 2,5 miljoner och däröver erhåller en skattelättnad om cirka 20 800 kronor per månad. Nettokostnaden för offentlig sektor till följd av förslaget är ungefär 14,5 miljarder kronor, enligt riksdagens utredningstjänst.

– Utöver den generella nedsättningen föreslår vi dessutom att arbetsgivaravgiften för enmansföretag som anställer sätts ned så att dessa företag endast betalar ålderspensionsavgift under det första året för den första anställde.

” Utöver den generella nedsättningen föreslår vi dessutom att arbetsgivaravgiften för enmansföretag som anställer sätts ned så att dessa företag endast betalar ålderspensionsavgift under det första året för den första anställde.

Ulf Holm

BERIT HÖGMAN (S):

– Sverige befinner sig i en jobbkris och då måste vi sätta jobben före ofinansierade skattesänkningar. Regeringen Reinfeldt har höjt arbetsgivaravgifterna för de minsta företagen. För en hantverkarfirma eller kafé med 2–3 anställda har arbetsgivaravgiften höjts med över 30 000 kronor. Vi tror att det är i de små företagen framtidens jobb kommer att växa fram. Vi vill investera i entreprenörskap och göra det billigare att anställa för de minsta företagen. Arbetsgivaravgiften för de små företagen sänks sammanlagt 3,5 procent med vårt förslag. Vi vill även stärka tillgången på riskkapital och korta myndigheternas betalningstider till småföretagen. Hårdast drabbade av jobbkrisen är de unga. För unga som är långtidsarbetslösa och som saknar praktisk erfarenhet och rätt kontakter vill vi investera i ett generöst Förstajobbet-avdrag. Det innebär att arbetsgivare som anställer en ung långtidsarbetslös får göra ett skatteavdrag två tredjedelar av lönen, under maximalt tolv månader.

– Vi har alltså inte utrymme ekonomiskt för att generellt göra större arbetsgivaravgiftssänkningar än de ovan anvisade. Det är viktigt att istället uppehålla efterfrågan på varor och tjänster och på så sätt gynna småföretagen. Det gör vi bland annat genom aktiv arbetsmarknadspolitik, bättre A-kassa, skatteavdrag även för pensionärer och höjt barn- och studiebidrag. Ett ROT-avdrag även för hyresrätter, som vi föreslår skulle gynna småföretagandet.

EVA FLYBORG (FP):

– Vi håller med om att arbetsgivaravgiften – inte minst – ur de mindre företagens synvinkel ofta är en tung belastning. Det är därför rimligt att införa en reduktion, ett grundavdrag på arbetsgivaravgiften. I ett första steg på en summa som motsvarar den först anställde. Vi föreslår därför att arbetsgivaravgiften exklusive pensionsavgift halveras för de första 300 000 kr i lönesumma i ett första steg. Folkpartiets målsättning är att arbetsgivaravgifterna ska vara riktiga avgifter, det vill säga att de rena skattedelarna försvinner. Detta skulle kräva skattesänkningar i storleksordningen 70 miljarder kronor. Studier visar att generella sänkningar av arbetsgivaravgiften i stor utsträckning riskerar leda till en högre lönekostnadsutveckling som åter upp skattesänkningen. Vi förordar därför att fortsatta sänkningar sker genom att grundavdraget utökas med en stegvis ökande lönesumma. Men med hänsyn till det svåra ekonomiska läge vi befinner oss i nu är det inte möjligt att föreslå ytterligare sänkningar.

” Folkpartiets målsättning är att arbetsgivaravgifterna ska vara riktiga avgifter, det vill säga att de rena skattedelarna försvinner.

Eva Flyborg

JOSEFIN BRINK (V):

– Sänkta arbetsgivaravgifter har hittills visat sig ha mycket liten eller ingen effekt på sysselsättningen. Bland annat konstaterade Riksrevisionen detta efter en grundlig analys av de sänkningar av arbetsgivaravgifterna som genomfördes i Sverige under förra mandatperioden. Den sänkning av arbetsgivaravgiften den nuvarande regeringen genomfört för unga har dömts ut av såväl fackliga ekonomer som av regeringens finanspolitiska råd som helt verkningslösa ur sysselsättningssynpunkt. Jag ställer mig därför negativ till den typen av förslag. För att motverka konkurser och stigande arbetslöshet i krisens svallvågor krävs istället dels insatser för att säkra fungerande kreditsystem, dels en expansiv finanspolitik som stimulerar efterfrågan på de varor och tjänster företagen producerar.

” Den sänkning av arbetsgivaravgiften den nuvarande regeringen genomfört för unga har dömts ut av såväl fackliga ekonomer som av regeringens finanspolitiska råd som helt verkningslösa ur sysselsättningssynpunkt.

Josefin Brink

” Att vara föräldraledig är en väldigt bra ledarskapsutbildning – om du har haft barn som bråkar i sandlådan så vet du hur det fungerar i stora företag.

OLLE EHRLÉN, vd i NCC

” Riksbankens uppgift är att vara tråkig. Vi vill inte överraska vare sig hushåll, företag eller finansmarknadens aktörer i onödan.

STEFAN INGVES, riksbankschef

mot väggen

per år (utöver de omkring 50 000 nya företag som brukar startas per år). Kostnaden är 18 miljarder kronor.

Hur ställer du dig till ett sådant förslag?

HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Väljer att inte svara på frågan om sänkta arbetsgivaravgifter.

DESIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (KD):

– Jag och kristdemokraterna vill arbeta för sänkta arbetsgivaravgifter, men jag kan nog inte lova att denna stora summa är prioriterad i budgeten i nuläget. Vi vet att det ofta leder till krav på höjda löner i företagen varför vi i stället satsat på att subventionera de personer som står långt från arbetsmarknaden specifikt med ex nystartsjobb med mera.

” Jag kan nog inte lova att denna stora summa är prioriterat i budgeten i nuläget.

Desirée Pethrus Engström

ANNIKA QARLSSON (C):

– Centerpartiet vill göra det billigare för företag att vilja anställa fler människor. Arbetsgivaravgiften fördyrar i dag arbetskraftskostnaderna för företagen och påverkar den svenska konkurrenskraften och sysselsättningen negativt. Därför vill vi sänka arbetsgivaravgiften vilket kommer skapa fler arbetstillfällen och kan göra Sverige företagsammare. Detta stärker konkurrenskraften. Steg för steg vill vi sänka arbetskraftskostnaderna. Inledningsvis vill avskaffa den särskilda löneavgiften (7,49%) för egenföretagare, och på lite längre sikt vill vi ha en generell sänkning som ligger i nivå med internationell nivå.

Välkommen att gå med i miljonuppropet du också ...

Miljonuppropet är en kampanj för en miljon namnunderskrifter på kravet halverade arbetsgivaravgifter för småföretag. Sveriges företagare vill ha sänkta arbetsgivaravgifter.

Vårt förslag är att regeringen halverar arbetsgivaravgifterna för alla bolag upp till en lönesumma på tre miljoner kronor (motsvarande tio anställda).

Det skulle skapa hundratusen nya jobb – kanske långt fler – och vara en bra affär för staten på sikt.

4oktober drivs av tanke- och handlingssmedjan Den Nya Valfärden som i mer än femton år arbetat för halverade arbetsgivaravgifter. Ingen enskild åtgärd skulle lika effektivt förbättra företagarklimatet i Sverige och skapa så många nya jobb. Vår opinionsbildning har varit framgångsrik: sänkta arbetsgivaravgifter är nu en del av politikens erkända arsenal mot arbetslöshet och utanförskap. Men regeringen gör inte tillräckligt.

SKRIV UNDER MILJONUPPROPET:
www.4oktober.se/miljonuppropet

Mer om vårt krav på halverade arbetsgivaravgifter kan du läsa om på s 4 i tidningen där vi presenterar vår utredning "Det är företagarna som skapar nya, riktiga jobb". Den handlar om hur många nya jobb vårt förslag skulle ge.

FAKTA: Arbetsgivaravgifter 2009

► För personer som vid årets ingång inte har fyllt 26 år är avgifterna inklusive allmän löneavgift nedsatta. Arbetsgivaravgifterna uppgår för dessa till ålderspensionsavgiften och en fjärdedel av övriga avgifter. För 2009 innebär det att avgifterna för personer födda 1983 eller senare uppgår till 15,49 procent.

► Samtliga förvärvsinkomster är

pensionsgrundande för personer som är födda 1938 eller senare. Därför ska ålderspensionsavgiften på 10,21 procent, som är en del av arbetsgivaravgiften, betalas för anställda som är födda 1938-1943.

► På ersättningar till personer födda 1937 eller tidigare är det däremot inga lagstadgade avgifter alls på lön eller annan ersättning.

Arbetsgivaravgifter 2009:	
Ålderspensionsavgift	10,21 %
Efterlevandepensionsavgift	1,70 %
Sjukförsäkringsavgift	6,71 %
Arbetskadeavgift	0,68 %
Föräldraförsäkringsavgift	2,20 %
Arbetsmarknadsavgift	2,43 %
Allmän löneavgift	7,49 %
Summa	31,42 %

Sammanfattning – arbetsgivaravgift vid olika åldrar 2009

Födelseår	-1937	1938-1943	1944-1983	1983-
Avgifterna	0 %	10,21 %	31,42 %	15,49 %

Källa: Skatteverket

” Det går aldrig att rädda en organisation som ser ut att gå bra.

ULF AF TROLLE, företagsdoktor

FOTO: LARS HANSSON/SCAMPX

” Av hundra idéer är två bra.

CLAS OHLSON, handelsentreprenör

” Under en bra dag i en partiledares liv dyker det bara upp ungefär dubbelt så många problem som han rimligen kan lösa.

INGVAR CARLSSON, före detta statsminister

Pär Cronhult står på lagens sida

Pär Cronhult är chefsjurist på Konkurrenskommissionen. Under sina 15 år i kommissionen har han blivit en av landets ledande experter på upphandlingsfrågor. Han har gjort mer än 500 utredningar av myndigheters brott mot lagen om offentlig upphandling.

Vad gör Konkurrenskommissionen?
– Stat och kommun upphandlar varor och tjänster för hundratala miljoner kronor om året. Det är enorma summor – kring 10 procent av BNP. Myndigheterna upphandlar allt från äldreomsorg till blyertspennor. Tyvärr bryter många upphandlande myndigheter återkommande mot lag. Det kan förstås bero på okunskap och mänskliga misstag, men ofta uppstår misstanke att inköpare av olika skäl vill favorisera en särskild leverantör. De har kanske köpt från en viss leverantör under flera år och etablerat vänskapsband. Effekten blir i alla fall att konkurrensen snedvrids och konkurrerande företagare skadas. Sådant ska Konkurrenskommissionen granska och kritisera.

Har ni inte blivit anklagade för att låtsas vara en statlig myndighet?
– Jag får ofta frågan om vi är en statlig myndighet och om vi tar betalt. Konkurrenskommissionen är inte en statlig myndighet utan en oberoende expertgrupp som består av höga jurister med lång erfarenhet som exempelvis Stockholms tidigare stadsjurist, en före detta domare i Regeringsrätten, en advokat tillika professor, ytterligare en professor samt en ledamot med mångårig erfarenhet från Regeringskansliet och av regelgranskning på det offentliga området. Kommissionens nyligen bortgångne ordförande sedan starten 1994, G. Rune Berggren, hade tidigare verkat som bland annat hovrättsråd, statssekreterare och senare generaldirektör vid Riksrevisionsverket. Kommissionens ledamöter arbetar på ideell basis. Vi tar inte betalt för vårt arbete vilket stärker kommissionens oberoende.

Hur går kommissionens arbete till?
– Ofta får vi impulser från privatpersoner och företag som anmäler misstänkta fall. Ibland hittar kommissionen själv fall där företagare

råkat illa ut. Jag granskar ärendet utifrån de offentliga handlingar, protokoll, avtal och motsvarande, som finns tillgängliga och skriver en rapport.
–Rapporten föredras sedan för Konkurrenskommissionen. Kommissionen fattar beslut med samma krav på objektivitet som om vi varit en statlig myndighet.

Men hur kan kommissionen i så fall få något inflytande?
–På tre sätt skulle jag säga. För det första blir det mycket uppmärksamhet i lokala media när en kommun kritiseras för lagbrott. Den för kommunen obehagliga uppmärksamheten fungerar som ett sorts straff. För det andra drivs en del fall vidare till riktiga domstolar och till EG-domstolen. För det tredje finns naturligtvis en vilja hos kommuner att göra rätt, och alltmer vänder de sig till oss för att få råd i besvärliga situationer.

Hur drivs ärenden i domstol?
– Konkurrenskommissionen gör inte det i egen regi, utan sådana ärenden överlämnas till Den Nya Valfärden, på vars uppdrag jag brukar biträda företagare som har råkat illa ut vid bland annat offentliga upphandlingar. Det brukar vara ett drygt 10-tal sådana mål per år. Oftast i länsrätt men ibland går ärendet vidare till högre instans som Regeringsrätten och skapar prejudikat.

Vad händer då?
– Om domstol finner att en upphandlande myndighet har brutit mot lagen åläggs kommunen att rätta upphandlingen eller att göra om förfarandet i sin helhet. Ett problem är att kommuner och kommunala företrädare ofta struntar i dessa domar och fortsätter som tidigare. Sådant kommunalt lagtrots är mycket allvarligt. Kanske blir det lite bättre med en lagändring som ska införas inom kort.

Förra året vann Konkurrenskommissionen en stor framgång genom Regeringsrättens dom i de så kallade SYSAV-målen. Varför var det så viktigt?
– Kommunerna anser i allmänhet att de inte behöver ta in anbud om de lägger ut beställningar på sina egna bolag. Konkurrenskommissionen har motsatt uppfattning och vi

CHEFSJURIST. Under sina 15 år i kommissionen har Pär Cronhult blivit en av landets ledande experter på upphandlingsfrågor.

har drivit den frågan i domstol i fem år. Till slut vann vi förra året genom en dom i Regeringsrätten. Nu är det klart att kommunerna inte får gynna sina egna bolag genom att upphandla utan konkurrens.
– Det här tycker kommunerna är väldigt besvärande och försöker få regeringen att ändra lagarna så att de fritt ska kunna beställa från egna bolag utan upphandling. Nyligen har inom regeringskansliet utarbetats ett förslag till lagstiftning som skulle komma att tillåta vissa fall av köp direkt mellan kommuner och kom-

munala företag.
Tycker du inte att det vore uppseendeväckande om regeringen på det viset gynnade kommunerna och missgynnade inte bara de privata företagen utan också skattebetalarna?
– Jo. Dessutom riskerar den planerade lagändringen att åtminstone delvis strida mot grundläggande EG-rätt, vilket på sikt kan medföra att Sverige fällt för fördragsbrott i EG-domstolen. Jag följer frågans vidare utveckling med största intresse.

Hur tycker du att Konkurrenskommissionen lyckats?
– Mycket av det som Konkurrenskommissionen granskar förutsätter klarläggande utveckling i rättspraxis. Därför är det viktigt att vi driver principiellt viktiga mål i domstol. Jag har – direkt eller indirekt – medverkat vid ungefär tio mål vid Regeringsrätten. Inte i något fall har domstolen kommit till någon annan slutsats än Konkurrenskommissionen tidigare gjort. I något fall fick Regeringsrätten till och med ändra sin tidigare praxis, som efter ett avgörande från

Värmland upphandlar städtjänster olagligt
Region Värmland har två gånger tilldelat städuppdrag åt statliga Samhall trots att det fanns ett ekonomiskt något mer fördelaktigt bud från ett konkurrerande företag. Länsrätten underkände upplägget i en första process men återigen fick Samhall uppdraget efter att Region Värmland ändrat i anbuds-förutsättningarna till Samhalls fördel. Även denna gång underkändes upplägget av länsrätten.

Rikstrafiken bryter mot EG-rätten
Rikstrafiken har diskriminerat ett mindre flygbolag genom att inte låta bolagets anbud gå vidare till slutlig värdering i en anbudstävlan värd totalt cirka 200 miljoner kronor. Det aktuella avtalet avser koncessionen att bedriva flygtrafik på sträckan Torsby-Hagfors/Stockholm-Arlanda. Rikstrafiken har brutit mot kraven på likabehandling av anbudsgivare vilket strider mot EG-rätten visar utredningen från Konkurrenskommissionen. För närvarande pågår en process om skadestånd mot staten.

Olagligt sopavtal dyrt för hushållen
Kungsbacka kommuns pågående avtal om sopförbränning värt 240 miljoner kronor är olagligt och dessutom dyrt för hushållen i kommunen visar en utredning från Konkurrenskommissionen. Kommunen har köpt de aktuella tjänsterna direkt från det delägda bolaget Renova AB till ett pris som är påfallande högre än vad Renova erbjuder andra kommuner som inte är delägare. Konkurrenskommissionen har också utrett ett antal andra liknande ärenden kopplade till delägarkommuners köp av tjänster direkt från Renova.

mot myndigheterna

FOTO: TOBIAS FISCHER

EG-domstolen visat sig vara felaktig.
– Av två fall i Högsta Domstolen har jag som ombud vunnit ett. Dessutom har vi vunnit ett otal fall som stannat i lägre instanser, både tingsrätt och länsrätter. Men det viktigaste är att hjälpa företagare som riskerar att konkurreras ut på ett olagligt sätt samt uppmärksamma fallen så att lagen i fortsättningen kommer satt följas.
Vad förvånar dig mest i arbetet?
– Att myndigheter och offentligt ägda företag ännu inte lärt sig att

följa lagar som funnits i över 15 år. Ännu märkligare är att kommuner utan att något händer kan strunta i att följa lagakraftvunna domar.
Hur menar du?
– Om en upphandlande myndighet bryter mot lagen om offentlig upphandling kan beslutet överprövas. Länsrätten kanske beslutar att upphandlingen ska rättas eller göras om. I flera fall har jag häpet kunnat konstatera att myndigheter väljer att sätta sig över och strunta i domstolens avgörande. Två av dessa fall gäl-

ler avgöranden av Regeringsrätten som berörda kommuner har struntat i. Det finns på upphandlingsrättens område nämligen ännu inte några effektiva sanktioner mot myndigheter som väljer att trotsa domstols dom.
Det låter oerhört. Menar du att kommuner till skillnad från privata företag och vanliga människor helt enkelt kan bortse från lagar och domar?
– Så är det faktiskt på det här området.
ELIZABETH ZAAR

Sveaskogs lagbrott kan fälla Sverige
Sveaskog Förvaltnings AB anser att det inte är skyldigt att följa lagen om offentlig upphandling. Sveaskogs uppfattning är felaktig då bolaget driver allmännyttig verksamhet och någon sådan "fria prövningsrätt" som bolaget vill göra gällande gäller då inte enligt LOU. Konkurrenskommissionens utredning visar att Sveaskogs agerande riskerar medföra att Sverige fälls för fördragsbrott i EG-domstolen.

Den trädkramande entreprenören

Redan i förskolan får barnen lära sig att om de går vilse i skogen så ska de krama ett träd tills någon tant eller farbror från offentlig sektor kommer och räddar dem.
Lite längre upp i högstadiet är det dock dags för avprogrammering. Då körs "entreprenörsskap" in på schemat.
Omvårdnadsobjekten ska nu plötsligt lära sig ta det stora klivet ut över en brant, där de antingen kommer att skratta hela vägen till banken, eller landa pladask med ett offentligt skyddsnät om 132 kronor om dagen efter skatt.
Men såväl högstadieentreprenören och förskoleträdkramaren har något gemensamt.
De försöker företa sig det som de tror är bästa sättet att klara sin överlevnad. Alla brukar vi anpassa oss efter rådande omständigheter. För att överleva. För att ta oss fram.

FÖRETAGANDE ÄR ETT SÄTT att tjäna sitt levebröd. Men att bärga sin inkomst kan ske på många sätt.
Företagande kan inte förstås på ett enda sätt. Inte heller entreprenörskap.
Utövandet kan vara olika i olika lägen. Drivkrafterna bakom är desamma, men situationstolkningen varierar.
En "entreprenör" är ibland beteckningen på någon som sköter snöröjningen åt kommunen eller hyr ut sina grävmaskinstjänster via Gula Sidorna.
Men den akademiska förståelsen är att en "entreprenör" ser chansen att göra något nytt och sedan dra egen nytta av denna insikt. Entreprenörskap är fallenheten att kunna identifiera en möjlighet, skaffa fram kapacitet att utnyttja chansen, och sedan förhoppningsvis tjäna lite på att ha funnit den nya infallsvinkeln.
I krisens spår är det många som tycker sig se en stor förändring. Företagare och entreprenörer försvinner plötsligt från de fria marknaderna – och ställer sig i givakt framför staten i syfte att bli räddade från finanskrisens härjningar.
Fast detta är inte så radikalt annorlunda som många tror. Företagande är ett sätt att tjäna pengar på det ena eller andra sättet. Ibland fokuserar företagandet på att ge sig ut på en dynamisk och kaotisk marknad, och fara som herrelösa sputnikar på finansklipparfirmamentet. I ett annat läge flockas man runt krisakuter och subventionsambitiösa politiker.
En företagare är någon som inser att om inte inkomsterna kommer på det ena sättet så kommer de på det andra. Eller tredje.
En entreprenör är en person som gör ständigt nya försök att ta sig fram. Den som inte har så mycket entreprenöriell begåvning stångar ofta sin panna blodig mot någon eländig byråkratisk eller mental vägg, medan den verkliga entreprenören försöker bryta konventionerna och går runt det som ligger i vägen.
Att vara entreprenör kan också vara att hitta sätt att mjölka staten på pengar för ett vaccin. Eller att utnyttja de höga svenska alkoholskatterna till att bygga egna distributionskedjor. Eller att lära sig kopiera andras musik och sälja med egen vinst.
När vi hör ordet "entreprenör" föreställer vi oss någon oppfinnarjockeytyp som hittar på en ny produkt eller tjänst - och sedan kör ut den på marknaden för att kunna tjäna storkovan om det faller i god jord hos kunderna.
Men en entreprenör kanske kan tjäna mer pengar på att förmå politikerna att bestämma att alla glödlampor ska bytas ut. Eller att någon skattesats ska ändras så att konkurrenterna förlorar utrymme. Eller att hela befolkningen måste förses med en medicin mot någon förmodad farsot.
Vi borde därför inte bara diskutera hur vi ska få fler företagare och entreprenörer i Sverige. Utan också fundera över vilket fokus vi tycker att de borde ha.
Så att entreprenörskapet i det uppväxande släktet inte riktas in på att enbart leta efter fina träd att krama.

**Såväl högstadie-
entreprenören
och förskoleträd-
kramaren har något
gemensamt.**

Stig-Björn Ljunggren
Statsvetare och skribent

Staten konkurrerar ut privat flygföretag

Michael Lyckholms företag har svårt att hävda sig mot statssubventionerade Frivilliga Flygkåren

Företagaren Michael Lyckholm driver företaget Sky Movies AB som ägnar sig åt olika uppdrag som utförs med flygplan, exempelvis flygfotografering och skogsbrandsbevakning.

Största uppdragsgivare är olika skogsbolag och myndigheter som Vägverket.

Lyckholm har ett stort problem, nämligen den statssubventionerade konkurrensen från Frivilliga Flygkåren, FFK.

FFK själv beskriver situationen på följande sätt på sin egen hemsida:

Frivilliga Flygkåren (FFK) skapades av Regeringen 1961. Syftet var att organisera Sveriges flygklubbers resurser till att hjälpa staten med bland annat brandflygsövervakning.

Efter att Frivilliga Flygkårens medlemmar bedrivit brandflyg i över fyrtio år med gott betyg bland stat och länsstyrelserns tjänstemän tänkte ledningen bakom flygföretaget Sky Movies att de skulle ta sig in i branschen. Det stötte dock på stora problem. FFK:s piloter flög ideellt och FFK som organisation har inget vinstsyfte. Sky Movies å andra sidan försökte tjäna pengar och deras priser blev följaktligen mycket högre. Upphandlande tjänstemän ville inte byta bort det billiga ideella och väl fungerande alternativet mot det dyra kommersiella.

Men FFK underlåter att påpeka

”All sund konkurrens sätts ju ur spel.” MICHAEL LYCKHOLM, vd Sky Movies

en betydelsefull detalj, nämligen att organisationen erhåller stora statsbidrag. År 2008 uppgick statsbidraget till FFK till 17 miljoner kronor av en omsättning på 28 miljoner kronor. Det betyder att 60 procent av kostnaderna täcks av staten medan de som anlitar FFK bara behöver betala 40 procent. Det är självklart besvärligt för Michael Lyckholm, som inte får några bidrag, att ha en konkurrent som kan sälja sina tjänster för hälften av produktionskostnaden. Mycket riktigt är Sky Movies AB med en miljon kronor i årsomsättning en mygga i jämförelse med FFK.

Uppmärksammade fall

– För mig som företagare är det mycket olyckligt att FFK får härja fritt på det här sättet. All sund konkurrens sätts ju ur spel. När nu dessutom tiderna är dåliga kan det här leda till att jag kanske inte kan fortsätta driva en del av verksamheten och tvingas säga upp personal, säger Michael Lyckholm.

Michael Lyckholm har förlorat flera upphandlingar mot FFK bland annat i Södermanland. Våren 2009 utreddes FFKs verksamhet av Konkurrenskommissionen. Kommissionen kom fram till att staten enligt

lag inte får ge bidrag till verksamheter som konkurrerar på den privata marknaden. Men bidragen fortsätter och FFK går vidare med att lägga bud på och vinna de upphandlingar av exempelvis brandflyg som görs runt om i landet.

Michael Lyckholm överklagade Sörmlandsupphandlingen, men förlorade i länsrätten. Nu prövar kammarrätten ärendet.

– I rimlighetens namn vore det mycket märkligt om FFK skulle tillåtas konkurrera på marknaden som de gör, säger Michael Lyckholm. Lagtexten är ju så klar på den här punkten. Men jag kan bara vänta och hoppas att lagarna följs. Under tiden har jag omkostnader men inga intäkter. Det är en jobbig situation.

Olaglig verksamhet

FFK kan inte tänka sig att verksamheten är olaglig, utan tror sig utsatt för en konspiration från näringslivet:

– Sky Movies började därför ett samarbete med en lobbyistgrupp med jurister som går under namnet Konkurrenskommissionen. Konkurrenskommissionen har mycket listigt valt ett namn som ska leda tankarna till statliga verk som till exempel Konkurrensverket. De har dock inget syfte i att vara opartiska utan samarbetar gärna med företag som vill vinna upphandlingsprocesser.

Kammarrättens dom förväntas inom kort.

ELIZABETH ZAAR

OLAGLIGT KRAV från betonghäckar.

FOTO: GERDT LUNDEBERG, CEMENTA AB

Landstingets krav på kollektivavtal är olagligt

Landstinget Region Skåne har ställt krav på att leverantörer av primärvård måste åta sig att teckna kollektivavtal med facket för att kunna bli godkända. Konkurrenskommissionen kritiserade Region Skåne i en utredning som visar att krav på kollektivavtal inte får förekomma varken vid inrättandet av valfrihetssystem enligt lagen om valfrihetssystem, LOV.

När liknande krav tidigare har uppställts vid offentlig upphandling har dessa regelmässigt underkänts av domstol. Länsrätten i Skåne underkände därför Region Skånes krav efter anmälan av en privat läkare, som fick hjälp av Konkurrenskommissionen.

Krav på kollektivavtal kan få till konsekvens att utländska, exempelvis danska, vårdgivare utesluts från att delta i landstingets valfrihetssystem. Detsamma gäller för svenska företag som av någon anledning inte har tecknat kollektivavtal. Kravet strider därför inte bara mot svensk lag utan även mot EG-fördragets principer om likabehandling och icke-diskriminering.

– Det finns en grundmurad juridik på området och det kan inte råda någon tvekan om regelverket, säger Pär Cronhult, cheffjurist på Konkurrenskommissionen.

Henrik Hammar (m) är regionråd i Skåne:

– Politiken har satt ner foten i den frågan. Men kommer juridiken fram till något annat så får vi följa det, säger han till SKTF-tidningen.

KAN TVINGAS SPARKA FOLK. Michael Lyckholm tycker att konkurrensen från Frivilliga Flygkåren är osund. ”När nu dessutom tiderna är dåliga kan det här leda till att jag kanske inte kan fortsätta driva en del av verksamheten och tvingas säga upp personal, säger han.

”En regerings syn på ekonomin kan sammanfattas i några korta fraser: Om det rör sig, beskatta det. Om det fortsätter att röra sig, reglera det. Och om det slutar röra på sig, ge det subventioner.

Ronald Reagan, före detta amerikansk president

Erik Nerep har koll på offentliga upphandlingar

Erik, du är ledamot av Konkurrenskommissionen sedan 1998, vad ser du som er viktigaste uppgift?

– Att fortsätta att bevaka att det offentliga inte snedvrider konkurrensen genom att otillbörligt gynna de offentliga producenterna till nackdel för privata företag. Konkurrenskommissionen är nödvändig för det svenska näringslivet.

Erik Nerep.

På vilket sätt kan Konkurrenskommissionen bidra till att offentliga upphandlingar går rätt till?

– Framför allt genom att objektivt granska upphandlingar som inte genomförs enligt regelverket och ge offentlighet åt resultatet av granskningen. Negativ publicitet blir en sorts bestraffning för kommuner som felar.

Du är expert på bl.a. EG:s och svensk konkurrensrätt. Den svenska upphandlingsrätten kommer ju i stor utsträckning från EG-rätten. Tittar verkligen svenska domstolar på EG-rätten när de tillämpar svensk upphandlingsrätt?

Det gör de säkerligen i ökande omfattning. Jag har inte särskilt undersökt hur rättsläget är i dag. Det hindrar mig inte från att påstå att det finns utrymme för domstolarna att i än högre grad än de nu gör hämta vägledning från EG-praxis. Detta gäller i synnerhet de högsta instanserna - Regeringsrätten och Högsta domstolen.

När det gäller svenska rättsregler på upphandlingsområdet som kommer från EG-rätten är det möjligt och i vissa fall påbudet att inhämta förhandsavgörande från EG-domstolen. Hittills har svenska domstolar inte begärt sådant tolkningsbesked från EG-domstolen. Det borde de vara öppnare för. Det tolkningsbesked

FAKTA: Erik Nerep

- Erik Nerep: ledamot av Konkurrenskommissionen sedan 1998
- Verksam som: professor vid Handelshögskolan i Stockholm. Eriks doktorsavhandling var på temat amerikansk, EG och svensk konkurrensrätt i den internationella rätten ("Extraterritorial Control of Competition under Interna-

tional Law"). Har under de senaste tio åren skrivit en hel del böcker främst i aktiebolagsrätt.

► Oanad talang: sjunger hyfsat bra (och högt)

► Gör på fritiden: (när sådan förekommer) upptas av tennis, golf, litteratur och klassisk musik.

som ges är nämligen värdefullt inte bara för den nationella upphandlingsrätten utan också för upphandlingsrätten i hela EU.

Låt mig illustrera vad jag menar med ett exempel som visserligen är lite äldre (1995) men är mycket tydligt. Västerviks kommun tog hjälp av en konsultfirma när kommunen utformade ett förfrågningsunderlag beträffande uppförande av ett vårdhem. Konsultfirman hjälpte senare ett byggföretag att formulera ett anbud. Länsrätten och Kammarrätten i Jönköping tyckte att konsultens insatser för byggföretaget medförde att byggföretaget fick en otillbörlig fördel i konkurrensen eftersom konsulten kände till upphandlingsärendet så väl.

Tänk om Kammarrätten hade frågat EG-domstolen om det beskrivna fallet stred mot EG:s upphandlingsregler, då

hade vi kanske redan 1997 fått det svar som EG-domstolen gav i ett likadant mål 2005, och som gick ut på att om det gynnade företaget kunde visa att konsultens dubbla insatser inte snedvred konkurrensen fick det berörda företaget inte uteslutas från anbudsprövningen. Den bevisbördan är nog vanligen inte särskilt tung utom i extrema fall. Med EG-domstolens svar skulle Kammarrätten säkerligen ha funnit att byggföretaget inte skulle uteslutas från anbudsprövningen.

Vad är dina råd till myndigheter och kommuner så att de gör rätt och inte snedvrider konkurrensen?

– Att se till att upphandlande personal är ordentligt utbildad på det upphandlingsrättsliga regelverket. En väl förberedd och korrekt genomförd upphandling leder sällan till tvistigheter.

ELIZABETH ZAAR

FAKTA: Konkurrenskommissionen

- När myndigheter upphandlar varor och tjänster görs många fel. Företagare blir felaktigt behandlade och konkurrensen snedvrids med offentliga medel. Därför inrättade Den Nya Välfärden 1994 den oberoende expertgruppen Konkurrenskommissionen. Sedan starten har mer än 500 utredningar genomförts. Konkurrenskommissionen föreslår flera ändringar i lagstiftningen, bland annat bör kommunalt domstolstrots motverkas genom sanktioner i särskild lagstiftning och kommunala bolags beslut bör gå att överklagas av kommuninnevånare.
- Konkurrenskommissionens medlemmar Inger Ridderstrand-Linderoth (ordförande), tidigare stadsjurist, Stockholms Stad. Sigvard Berglöf, tidigare regeringsråd.

Patrik Engellau, ordförande tankesmedjan Den Nya Välfärden. Erik Nerep, professor i handelsrätt vid Handelshögskolan Stockholm. Lennart Palm, Näringslivets regelnämnd Hans Stenberg, juris doktor, ledamot Sveriges Advokatsamfund Pär Cronhult, föredragande.

- Kontakt Vill du veta mer eller anmäla ett ärende? Kontakta Pär Cronhult. Konkurrenskommissionen tar inte betalt för sina utredningar. Som anmälare kan du givetvis vara anonym. Konkurrenskommissionen Box 5625, 114 86 Stockholm Tfn: 08-545 038 18. Fax: 08-611 35 62 E-mail: kko@dnv.se, www.dnv.se

Jönköpings sopavtal för 300 miljoner olagligt

Jönköpings kommun har i ett avtal direkt med det helägda Jönköping Energi AB, beslutat att bolaget ska ta emot kommunens brännbara hushållsavfall under 15 år. Avtalet är värt drygt 300 miljoner kronor. Konkurrenskommissionen konstaterade, bl.a. med stöd av Regeringsrättens dom i de så kallade SYSAV-målen, att avtalet tillkommit på ett olagligt sätt eftersom kommunen inte tagit in några konkurrerande anbud.

Badhusavtalet för 100 miljoner olagligt

Kristinehamns kommun har ingått en överenskommelse med det privata företaget Kunskapsporten i Kristinehamn AB om att bolaget ska låta uppföra och till kommunen hyra ut ett kommunalt badhus. Konkurrensen har snedvridits genom att andra företag än Kunskapsporten och PEAB (som ska bygga badhuset) har uteslutits från att lämna konkurrerande anbud.

JO granskar Simrishamn och Tomelillas sopavtal

För ett drygt år sedan kom Regeringsrätten i de så kallade SYSAV-målen fram till att Simrishamns och Tomelilla kommuner måste upphandla avfallshantering som de löpande köper från det av dem delägda bolaget AB SYSAV. Trots detta har kommunerna hittills inte ens påbörjat någon offentlig upphandling. Konkurrenskommissionen anmälde kommunerna till JO för att de så uppenbart struntat i en dom från landets på området högsta domstol. JO har efter Konkurrenskommissionens anmälan beslutat att granska kommunernas domstolstrots.

Försvaret gav konsult avtal värt 100 miljoner

Försvaret har köpt tjänster av konsultföretaget Bikupan AB för över 100 miljoner kronor för att göra medarbetarundersökningar bland organisationens medarbetare. Konkurrenskommissionen kritiserade avtalet med Bikupan AB eftersom det inte hade upphandlats i konkurrens. Kontrakt som Konkurrenskommissionen har tagit del av visar att Försvarmakten beställt tjänster från Bikupan vilka har fakturerats löpande. De aktuella uppdragen skulle därför ha upphandlats enligt lagen om offentlig upphandling.

Statens Fastighetsverk urusla på upphandling

Konkurrenskommissionen har i flera utredningar kritiserat Statens Fastighetsverk för bristfällig handläggning av offentlig upphandling. Den här gången hade Fastighetsverket felaktigt genomfört en upphandling av konsulttjänster för c:a 40 miljoner kronor. Enligt Konkurrenskommissionens utredning hade verket på oriktiga grunder uteslutit leverantörer från att inbjudas till anbudsgivning. Anbudsgivning och senare även tilldelningen av kontrakt kom därför att ske på godtyckliga grunder som innebar diskriminering av konkurrerande leverantörer.

Olaglig upphandling av taxitransporter i Norrbotten

Länstrafiken i Norrbotten AB har enligt en utredning från Konkurrenskommissionen brutit mot lagen om offentlig upphandling när bolaget skulle upphandla persontransporter. Genom att införa krav på att viss typ av fordon skulle finnas redan vid tidpunkten för anbudsgivningen snedvrids konkurrensen gentemot företag som inte just då hade sådana fordon. Det kan inte krävas att företag ska göra dyra investeringar på ren spekulation, utan försäkran om att sedan få ett uppdrag. En sådan ordning är ägnad att gynna den tidigare befintliga leverantören samt begränsar och snedvrider konkurrensen. Dessutom har Länstrafiken i Norrbotten godtagit ett anbud som inte uppfyller kraven för anbudsgivning. Därmed bryter länstrafiken mot lagen om offentlig upphandling eftersom det antagna anbudet aldrig skulle ha prövats.

Kommunala bolag skurkar

Ny rapport från Företagarombudsmannen pekar på ett allvarligt demokratiproblem men visar även

Företagarombudsmannen, en del av tankesmedjan Den Nya Valfärden, har under lång tid granskat tvivelaktiga kommunala verksamheter och olagliga avtal. I en ny rapport, **Kommunala bolag – laglöst land**, som publiceras under hösten 2009 visar Företagarombudsmannen att kommuner bryter mot lagen på ett sätt som nästan framstår som medvetet.

Rapporten granskar i vilken utsträckning kommunala bolag ingår olagliga avtal och om de på olika sätt försvårar insyn. Följs verkligen grundlagens reglering om offentlighetsprincipen?

För att få en bild av hur andra upplever möjligheterna till insyn i de kommunala bolagen genomfördes även en telefonundersökning bland lokala journalister, vilka borde vara de som har bäst insyn i vad som händer i den egna kommunens bolag.

Rapporten pekar på ett allvarligt demokratiproblem men visar även på ett problem för den svenska företagsamheten. Många olagliga avtal rör nämligen konkurrenssnedvridande kommunal

Micha Velasco.

Mårten Hyltner.

näringsverksamhet eller olagliga stöd till enskilda företag. I båda fallen hämmas tillväxten för särskilt små och medelstora företag. Det är dåligt för företagarklimatet.

Rapporten Kommunala bolag – laglöst land är en fortsättning på Företagarombudsmannens granskning av kommunala verksamheter. Tidigare har rapporten Olagligt billigt, 2008, publicerats som granskar och avslöjar hur

kommuner slumpar bort mark och fastigheter samt gynnar vissa näringsidkare.

Rapportförfattare är Mårten Hyltner och Micha Velasco, jurister vid Den Nya Valfärden.

Vill du läsa rapporten Kommunala bolag, skriv ett mail till fo@dnv.se

Rapporten "Olagligt billigt" hittar du på www.dnv.se

ELIZABETH ZAAR

Granskade av Företagarombudsmannen:

Orimligt av Skatteverket

En redovisningskonsult har av misstag betalat in 130 996 kr i preliminärskatt för en kunds räkning till fel skattekonto hos Skatteverket. Skatteverket vägrar betala tillbaka pengarna eftersom det är underskott på det skattekonto pengarna hamnade på. Redovisningskonsulten har nu tvingats att ersätta kunden ur egen ficka. Enligt Skatteverket är ärendet avslutat och går inte att överklaga. Redovisningskonsulten har därför krävt skadestånd av Skatteverket. Företagarombudsmannen är starkt kritisk till Skatteverkets agerande.

FOTO: JACOB FORSELL, SCANPIX

Vimmerby – Astrid Lindgrens Värld

Kommunen ville sälja det av kommunen till 99,98% ägda bolaget Astrid Lindgrens Värld (ALV) till rättighetsinnehavarna för 22,5 miljoner kronor samt utge riktat stöd om 10 miljoner kronor till köparen i samband med försäljningen. Konkurrerande bolag har erbjudit 40 miljoner kronor för parken, dock med förbehåll för rättigheterna. Vinsten för ALV var 2007 18,5 miljoner kronor. Beslutsförslaget kritiserades av Företagarombudsmannen i kommunstyrelsen vilket resulterade i att det aldrig presenterades för kommunfullmäktige. Kommunen har nu ett nytt förslag som ännu inte är känt i alla delar men försäljningssumman skulle vara 34 miljoner kronor.

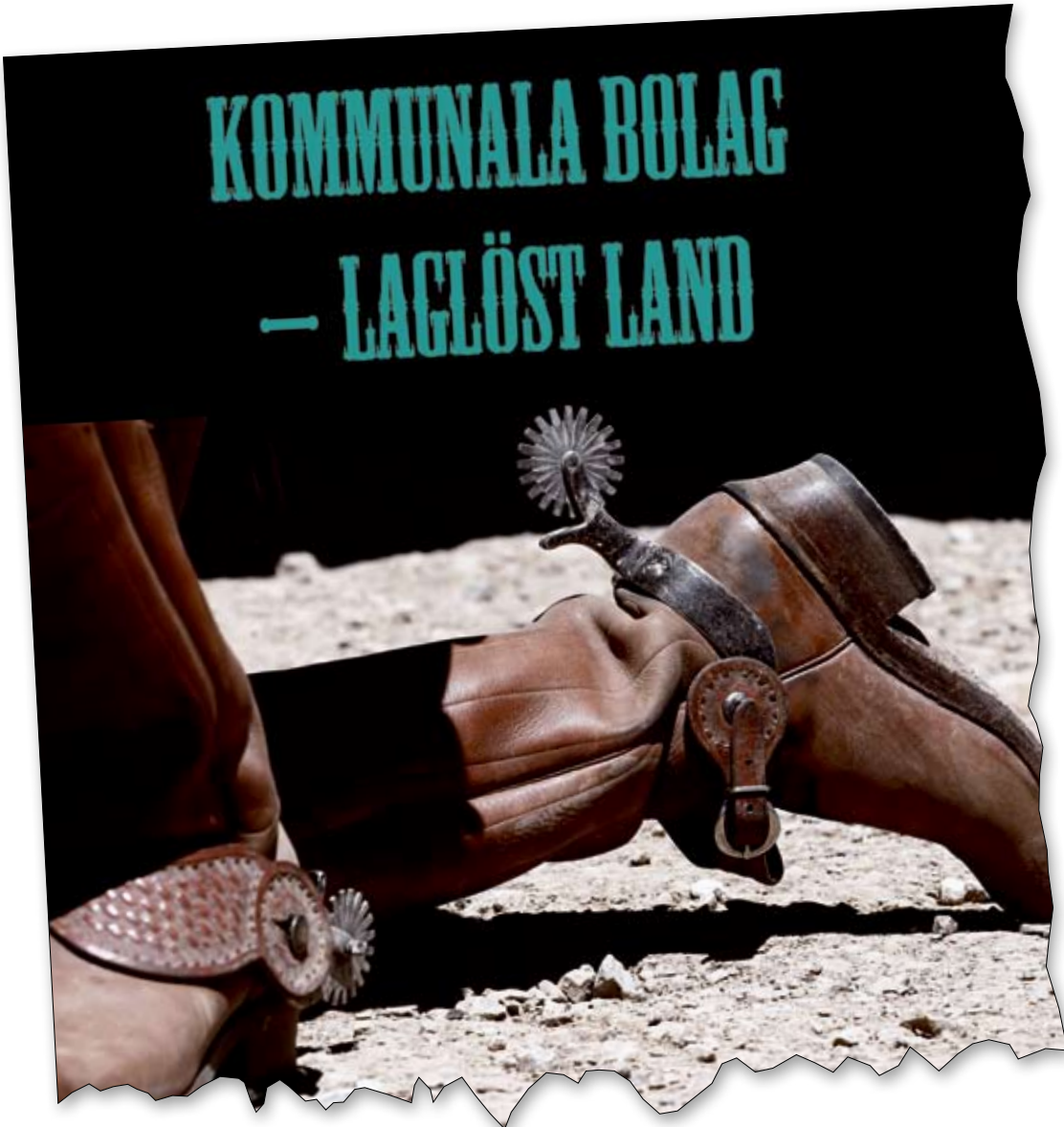
Övertorneå – Simhallsförsäljning

Övertorneå beslutade att sälja en simhall för en (1) krona till en utvald köpare. I köpet ingick även ett av kommunen utlovat driftsbidrag om totalt 2,5 miljoner kronor över fem år. Beslutet har upphävts av länsrätten och överklagades inte av kommunen. Kommunen har dock inte ändrat sitt beslut.

Kommunen betalar nu ut driftsbidrag till köparen, trots att köparen enbart är hyresgäst. Handhavandet avseende försäljningen har JO-anmälts av Företagarombudsmannen. Kommunen vägrar att rätta sig efter länsrättens dom eftersom de redan hade verkställt försäljningen vid tiden för överklagandet.

Foto: istock

i laglöst land

på ett problem för den svenska företagsamheten

FOTO: KOSTABODA

Ulricehamn och Lessebo – New Wave Group

I **Ulricehamn** byggde kommunen ett lager åt New Wave Group för 15 miljoner kronor. Därefter fick NWG som ensam hyresgäst hyra detta lager. Efter att Företagarombudsmannen fick loss en del från början

sekretessbelagda handlingar som kunde presenteras för kammarrätten vann Företagarombudsmannen där, trots att länsrätten från början avlog överklagan. Kommunen har överklagat till Regeringsrätten.

Lessebo kommun beslutade att tillsammans med New Wave Group bygga hotell i Kosta Boda. Kommunen betalade ut 23 miljoner kronor till det samägda bolaget trots att beslutet överklagats.

Länsrätten och kammarrätten underkände beslutet såsom olagligt. Regeringsrätten har ännu inte tagit ställning till att bevilja kommunen prövningstillstånd.

FOTO: MIKAEL ULLÉN

Länsstyrelsen och Vägverket JO-anmäls

Stockholm. Enligt Länsstyrelsens trafikföreskrifter är gasoltransporter med släp förbjudet på tillfartsvägar till Nacka och Värmdö. Vägverket däremot anser inte att föreskriften förbjuder den typen av transporter. Detta ställer till problem för Preem Gas AB som inte vet om det är förbjudet eller tillåtet att genomföra transporter utan att riskera att bolagets chaufförer bryter mot lagen. Företagarombudsmannen har därför anmält Vägverket och Länsstyrelsen till JO då det inte kan vara rimligt att företagare kanske måste bryta mot lagen för att få veta vilka regler som gäller.

Bengtsfors kommun rättar sig efter kritik

Kommunstyrelsen i Bengtsfors beslutade sälja en fastighet inklusive byggnad på 20 000 kvm för 100 000 kronor. Företagarombudsmannen kritiserade kommunen för att bryta mot kommunallagen och EG-rätten eftersom fastigheten inte sålts genom ett anbudsförfarande. Kommunen rättade sig efter kritiken och lade ut fastigheten på anbud vilket resulterade i ett bud på 800 000 kronor. Genom att följa de lagar och regler som finns tjänade kommunen 700 000 kr att användas till kommuninvånarnas bästa.

Stopp för försäljning av ishall för en krona

Gnesta kommun ville sälja en ishall för en krona och samtidigt ge ett driftbidrag till köparen. Företagarombudsmannen kritiserade försäljningen i en utredning eftersom fastigheten inte lagts ut på anbud. Dessutom snedvrider det konkurrensen på marknaden när inte alla företag kan vara med och bjuda. Kommunen stoppade försäljningen efter kritiken och lade ut ishallen på anbud. Kommunen fick efter anbud 100 000 kronor för ishallen.

FLER AV FÖRETAGAROMBUDSMANNENS GRANSKNINGAR FINNER DU PÅ NÄSTA SIDA ►►

Brottslingarna som döms – men

Granskning visar att svenska kommuner bryter mot lagen medvetet –utan

Brottslingar i lagens namn! Runt om i landet begås årligen uppenbara brott mot lagen. De flesta blir varken upptäckta eller anmälda. Och om brottslingen fälls i domstol får han inget som helst straff och struntar i domstolens beslut.

Det handlar om nära trehundra svenska kommuner där många satt i system att bryta mot lagen just därför att det inte finns något straff. I jakten på nya jobb betalar, öppet eller dolt, kommunerna ut mångmiljonstöd till enskilda företag. Det är uttryckligen förbjudet i kommunallagen men det hindrar inte kommuner som Åre, Lessebo, Munkedal, Täby, Övertorneå och rader av andra att göra just det. I flera fall bryter också kommunerna mot EG-rätten.

– Ibland är det klockrent stöd till företaget, ofta maskeras det till fastighetsaffärer med underpriser, säger Micha Velasco, Företagarombudsman på Den Nya Valfärden. Det rör sig om ett slags utbredd, dold och lagligt skyddad korruption!

Många företag, små som stora, har nästan satt i system att utöva vad som är praktiskt taget ren utpressning: om kommunen ”hjälper till” med det ena eller andra så kan vi fixa X antal jobb.

Det är inte många glesbygdskommuner som kan säga nej till lönande arbetsplatser som kan ge nya jobb och skattekronor. Det mest uppmärksammade fallet gäller Nyköpings kommun som gett mångmiljonstöd till Ryan Air för att bolaget ska använda Skavsta flygplats för en stor del av sin trafik på Sverige. Kommunen har upprepade gånger fällts i domstol – men bryr sig inte om den saken!

Torsten Jansson, prisbelönad och hylad entreprenör och grundare av New Wave Group har i minst tre fall gynnats av olagliga stöd. Munkedals, Ulricehamns och Lessebo kommuner har gett

gruppen många miljoner i olika stöd. Mest uppmärksammat är kanske Lessebos bidrag till Torsten Janssons Glas-hotell som, utan olaga, kommunalt stöd aldrig blivit av. Torsten Jansson själv har förklarat att han spelar med helt öppna kort och det är upp till kommunen att fatta sina beslut. Sedan dess har NWG också föreslagit att kommunen ska köpa företagets glassamlingar för 35 miljoner och sätta dem på museum.

Företaget NWG är långtifrån ensamt om att gå till kommunen och be om mer eller mindre olaglig hjälp. Och kommunerna har svårt att stå emot.

Stora mörkertal

– Hur vanligt det här är vet vi inte, säger Lars Meyer på Sveriges Kommuner och Landsting, SKL. Mörkertalen kan vara mycket stora. För att de ska uppmärksammas krävs att fallen blir överklagade eller att media rapporterar!

– Vi tar upp de fall som vi anser vara av principiellt stort värde, säger Företagarombudsmannen, Mårten Hyltner. Åre-fallet där en kommun (s) ville gynna KF framför Lidl var ett sådant viktigt fall och där vi glädjande nog fick rätt av EU-kommissionen.

– Sommarens uppmärksammade beslut av EU-kommissionen att granska de så kallade avknoppningarna där kommuner säljer ut skolor och dagis till personalen, utan att bjuda ut dem på marknaden och ta in anbud från flera parter, kommer förhoppningsvis få frågan aktuell. Täby kommuns försäljning av Tibble Gymnasium har redan av kammarrätten bedömts vara olaglig. Detta och andra fall kan hamna i EG-domstolen som då kan fälla Sverige för brott mot EG-fördraget.

”Missbruk av skattemedel”

– Det vore bra om EU tog Sverige i örat så att detta missbruk av skattemedel stoppas, menar Micha Velasco som ser jobbet som Företagarombudsman som lite av en mission. Det är oerhört viktigt för Sverige, för svenska företag och för skattebetalarna och våra valda församlingar att myndigheterna följer lagen. Om inte de gör det, vem ska då göra det?

Frågan är hur det kunnat bli på detta viset? Kommunallagen är mycket tydlig när det gäller vad en kommun ska, får och inte får göra. Och till det den absolut inte får göra är att, på det här sättet, gynna enskilda företag eller personer.

Men kommunallagen innehåller inga sanktioner och ger inte någon myndighet rätten att tvångsvis upphäva beslutet och stoppa oförrätten.

– Lagen tillkom i en tid då man på ett annat sätt hade respekt för lagen och utgick ifrån att samhället och myndigheterna skulle följa sina egna lagar, säger Lars Meyer.

– Det var en annan attityd förr. Man rättade sig efter juristerna. Nu snackar man om gråzoner och ser på kommuninnevånare som aktieägare i ett företag - så länge ingen protesterar är det grönt.

Han får stöd i detta av en enkätundersökning från Växjö Universitet som visar att en fjärdedel av alla kommunpolitikerna tycker att det är helt OK att gynna ett enskilt företag om det skulle anses kunna vara bra för kommunen – trots att detta alltså är olagligt.

Med eller utan mutor

Ett av de problem som Företagarombudsmannen flera gånger stött på är resultatet av den allt mer utvidgade delegationsrätt där enskilda tjänstemän ges rätten att fatta, ofta ganska vittgående beslut, i kommunfullmäktiges namn. Risken ökar då för att den enskilde tjänstemannen lockas, med eller utan mutor, att fatta beslut som strider mot lagar och regler.

– Den här utvecklingen och den nya synen på juridiken har lett till flagranta brott mot lagen där politikerna ges ansvarsfrihet och struntar i domstolens beslut om verkställighetsförbud. Kanske kan det komma en förändring på samma sätt som skett när det gäller socialtjänstlagen där kommunen kan få dryga viten om den inte följer domstolens beslut, hoppas Lars Meyer

Som Företagarombudsman gäller det för Micha Velasco att tillsammans med sin kollega Mårten Hyltner hålla en rimlig balans mellan juridiken och samhällsengagemanget. Det gäller ju för FO att med knivskarpa juridiska argument och utredningar klara ut exakt vad som hänt och vilka lagparagrafer som är tillämpliga. Samtidigt är det uppenbart att detta inte är ett jurist/kontors-jobb som vilket som helst.

– Det är klart att vi drivs av vårt samhällsengagemang. Vi tycker att dessa frågor är oerhört viktiga, säger Hyltner och Velasco. Inte bara för det företag som anmält ärendet utan också för samhället!

OLLE ROSSANDER

” Ibland är det klockrent stöd till företaget, ofta maskeras det till fastighetsaffärer med underpriser.

MICHA VELASCO,
Företagarombudsman

FAKTA: Företagarombudsmannen

- Verksamheten drivs och bekostas av tankesmedjan Den Nya Valfärden som med detta hoppas kunna driva fram ett bättre företagarklimat genom att peka på och få media att skriva om fel och brister i villkoren för dagens företagare. Sedan starten år 2000 har Företagarombudsmannen publicerat ett hundratal utredningar och fått rätt i domstol i flera fall och i några till och med i EU.
- De som känner sig drabbade av

- orimliga lagar kan anmäla sina problem till Företagarombudsmannen som då kan göra en utredning av fallet. Företagarombudsmannen tar inte betalt för utredningar och givetvis kan du som anmälare vara anonym.
- Företagarombudsmannens styrelse arbetar ideellt. Ledamöterna är jurister, ekonomer och företagare och består av följande: Tommy Adamsson, (ordförande), vd

- Adamsson gruppen Patrik Engellau, ordförande Den Nya Valfärden Thomas Gür, fri skribent och egenföretagare Lars I W Jansson, vd och delägare i Wasa Express, tidigare ledamot av Svenskt Näringslivs SME-kommitté Nils-Eric Sandberg, redaktör Edvard Waller, fd auktoriserad revisor Monica Werenfels-Röttorp, konsult

MENINGSLÖSA DOMAR.

struntar i domen

att straffas

Vänersborg-Toppfrys

Ett kommunalt bolag förvärvade fabriken Toppfrys för 17 miljoner kronor i februari 2008 som en "arbetsmarknadsåtgärd". Samtidigt tecknas ett hyresavtal med ett företag samt ett optionsavtal där företaget ges möjlighet att köpa loss Toppfrys fastighet för 8 miljoner kronor. Köptionen löses in i september 2008 och Toppfrys säljs till hyresgästen. Kort därefter säljer denne fastigheten till en ny köpare för 40 miljoner kronor.

Försäljningen är anmäld av Den Nya Valfärden till EU-kommissionen.

Vellinge – Hotell

Vellinge kommun beslutade att till förutbestämd köpare, sälja en mycket attraktiv fastighet med beviljat bygglov, för 500 kr/m². Fastigheten har värderats av oberoende värderare till minst 2000 kr/m². Det ger en mellanskillnad, eller riktat stöd, om ca 6,7 miljoner kronor. Beslutet är överklagat av Företagarombudsmannen men länsrätten avslog överklagan och kammarrätten beviljade inte prövningstillstånd. Företagarombudsmannen har nu överklagat till Regeringsrätten.

KARLSKRONA.

Karlskrona – Gasverkstomten

Karlskrona kommun sålde efter en 10 år lång diskussion en mycket attraktiv tomt till bolag A, för fem miljoner kronor trots att bolag B erbjudit sig att betala sju miljoner kronor. Kommunen har försvarat sig med att tomten hade lovats till bolag A i ett tidigare skede. Beslutet har överklagats men bygget har satt igång, med bolag A som entreprenör. Företagarombudsmannen vann i länsrätten och kommunen överklagade den domen. Företagarombudsmannen avvaktar nu ett beslut i kammarrätten om kommunen beviljas prövningstillstånd eller inte och har även anmält fallet till EU-kommissionen.

Åre – Konsum / Lidl

Åre kommun sålde en tomt för 2 miljoner kronor till Konsum trots att konkurrenten Lidl erbjudit 6,6 miljoner kronor för samma tomt. EU-kommissionen ansåg i beslut februari 2008 att kommunen gett ett olagligt stöd om 4,6 miljoner. Även kammarrätten ansåg att kommunens beslut var olagligt. Årefallet var det första som anmäldes till EU-kommissionen och blev även Företagarombudsmannens första "vinst" i EU-kommissionen.

Post- och telestyrelsen skänker bort bandbredd

Efter att fem teleoperatörer ansökt om ett specifikt tilldelningsförfarande har PTS beslutat att utdela nyskapat frekvensutrymme i GSM900-bandet till dessa fem. Detta utrymme rymde tidigare fyra av de aktuella operatörerna. Den femte operatören är Tre som genom ett sidoavtal får köpa/hyra utrymmet av Telenor och Tele2. I normala fall brukar PTS auktionera ut nya frekvensutrymmen. I det här fallet bör enligt Företagarombudsmannen det totala utrymmet ha auktionerats ut då nya användningsområden tillåts. En sådan auktion skulle uppskattningsvis dra in 2 miljarder kronor. Den Nya Valfärden har anmält fallet till EU-kommissionen

Hofors kommun river hellre än säljer

Kommunen i Hofors vill riva delar av sina fastigheter eftersom de inte går att hyra ut. Fastighetsägaren Matsson ser dock stora möjligheter i att skapa attraktiva hyreslägenheter i Hofors genom att bygga om lägenheterna. Kommunen kan dock inte enas om priset och menar att de inte kan sälja under bokfört värde, 23,8 miljoner kr vilket fastighetsägaren Matsson inte vill betala. Kommunen väljer då att hellre riva husen. Företagarombudsmannen kritiserar Hofors kommun och anser att kommunen istället borde ha bjudit ut fastigheterna till försäljning genom ett öppet anbudsförfarande.

Utvidgning av den kommunala kompetensen

Det har länge varit förbjudet för kommuner att bygga eller köpa lokaler åt det privata näringslivet. Förbudet var bra eftersom det snedvrider konkurrensen på marknaden för hyresfastigheter. Dessutom riskerar kontakter med lokala politiker och kommunala tjänstemän att påverka företagens lokalhyror. Ett stort problem har varit att kommunerna struntat i förbudet och ändå byggt lokaler åt företagen. Nu har regeringen löst det problemet genom att göra det lagligt för kommuner att skaffa lokaler åt näringslivet. Företagarombudsmannen är starkt kritisk till den nya lagen och undrar varför alliansregeringen vill lämna över en privat marknad till kommunerna.

Den Nya Velfärdens lösning leder debatten om sjukvården

Det har hänt en hel del under de senaste åren inom svensk sjukvård. När den borgerliga regeringen tillträdde utfärdade man snabbt ett antal avsiktsförklaringar, som nu börjar visa resultat. Sanningens minut närmar sig – nästa val. Och helst skall man till dess ha lyckats slipa bort eventuella biverkningar med nya vårdreformer.

Den förra socialdemokratiska regeringen vågade aldrig ta steget fullt ut. Det har inte heller denna regering gjort. Men man har kommit en bit på väg. Sannolikt har en modell som Den Nya Velfärdens Hälso- och Sjukvårdsföretagsmodell (HSF-modell) tjänat som inspiration, även om den inte har blivit genomförd fullt ut. Hallands- och Stockholmsmodellerna är exempel på hur man bitvis har anammat tankar från HSF-modellen.

Blir det fel är man politiskt död
Vården är nog den allra känsligaste frågan vi har i politiskt hänseende. Därför är debatten livlig. Men samtidigt vågar beslutsfattarna inte ta alltför drastiska steg i någon riktning. Blir det fel, är man politiskt död.
Opinionen i alla läger börjar svänga mot en modell som är solidariskt finansierad men där vårdpengen följer valet av försäkrings- eller vårdgivare. I vissa fall tittar man fortfarande på amerikanska modeller där medborgaren tar sitt eget ansvar för sjukvårds-

försäkringen. Det har nog sina poänger rent pedagogiskt, men det blir en hård lektion för den som slarvar med inbetalningen. Vilken politiker är vuxen att ta konsekvenserna av det?
Mycket av det som har hänt i svensk vård under de senaste åren ligger i linje med de tankar som har förts fram i HSF-modellen. Men ibland är det svårt att ära den som äras bör. Otvetydigt har tankarna i HSF-modellen inspirerat.

Omöjligt att vrida klockan tillbaka
Vi kan dock konstatera att det kommer att vara omöjligt för varje regering efter 2010 att vrida klockan tillbaka. Idag slår man ned på alltför höga kostnader i vården och alltför litet vård för pengarna. Man har fokus på patient-säkerhet och garantier att vårdkonsumenten faktiskt får det han eller hon betalar för. De flesta är nog eniga om att någon form av solidariskt finansierad vård är att föredra, men att det skall gå att välja mellan vårdgivarna. Då måste vårdgivarna bli effektiva och svara mot konsumentens behov. Annars kommer de att försvinna och pengarna kommer inte att räcka.
I dag är det inte den som förespråkar reformer inom vården som får stå i den politiska skamvrån. Idag får man skämmas om man inte har arbetat bort vårdköerna och ger patienterna det patienterna efterfrågar: Vårde i vården och vård för värdet. HSF kommer säkert att fortsätta att inspirera.

CHRISTOPHER JARNVALL

HSF-MODELLEN ger muskler till svensk sjukvård.

FOTO: ISTOCK

FAKTA: Christopher Jarnvall

- Christopher Jarnvall arbetar med sjukvårdsfrågor inom ramen för svenskvård.se.
- Han har nyligen för Den Nya Velfärdens räkning skrivit "Hälso- och Sjukvårdsföretagsmodellen – en kundvalsmodell som presenterar en helhetssyn på vården" där

han går igenom debatten om Den Nya Velfärdens HSF-modell under de senaste åren.
► HSF-modellen presenterades första gången för femton år sedan. Det var några år efter det att Den Nya Velfärden lanserat skolpengen – med omedelbart praktiskt resultat.

Christopher Jarnvall.

Recept på en ny arbetsrätt

– Men här är ett antal åtgärder som gör den friskare på kort sikt:

Egentligen borde man göra om hela systemet i grunden. Arbetsrätten är inte anpassad efter dagens förhållanden, utan efter de förhållanden som rådde i det traditionella industrisamhället.
I den tidens storindustrier var arbetarna som utbytbara komponenter i ett stort maskineri. Men så är det inte i moderna företag och ej heller i småföretag. Där spelar varje individ sin speciella roll.
I det perspektivet framstår exempelvis turordningsreglerna som absurda; hur ska man kunna avskeda den sist anställda snarare än den först anställda om den sist anställda av något skäl är särskilt viktig för företaget?

På kort sikt
Här är ett antal åtgärder som kan genomföras på kort sikt:
► Förläng provanställningen. Sex månader är för kort tid för att lära känna en nyanställd. Prövotiden bör förlängas till 12 månader.
► En veckas sjuklön. Företagare har svårt att förstå varför staten ska tvinga dem att betala för välfärdssystemet. Om staten anser att den som är sjuk ska få bidrag så bör den själv betala för det, inte tvinga företagen att betala. Den företagare som är sjuk kan för övrigt inte få någon sjuklön på andras bekostnad.
► Ytterligare en karensdag. Tidigare hade Sverige tre karensdagar. En karensdag är för lite. Ytterligare en karensdag behövs.
► Det bör bli lättare att säga upp någon av personliga skäl. Det som skrämmar företagarna kanske mer

än något annat är att bli fast med en anställd som av något skäl inte fungerar. Sådana personer bör kunna sägas upp av personliga skäl, som termen lyder. Men idag är det nästan omöjligt att åstadkomma en sådan uppsägning. I stället tvingas företagarna – ofta i samråd med facket – hitta på något annat skäl för att avbryta anställningen, till exempel påstådd arbetsbrist. Kringgåendet av systemet är satt i system. Detta är olämpligt i sig och gör dessutom arbetsrätten krånglig och svärgenomskådlig.
På längre sikt
Den Nya Velfärden har utarbetat ett förslag till en helt ny och modern arbetsrätt "Den Nya Arbetsrätten" som finns på www.dnv.se under Böcker och skrifter.

DEN NYA VÄLFÄRDEN

KARENSDAG. Ytterligare en karensdag behövs.

FOTO: ISTOCK

DRUNKNAR I REGLER. Svenska företagare är bundna till att följa de flesta av de cirka 1200 lagar, 2200 förordningar och 8100 föreskrifter som existerar i Sverige. FOTO: ISTOCK

Granskning av regeringens antikrångelpolitik

Under valåret 2006 gick allianspartierna till val på att synliggöra företagens villkor och problem. Alliansen attackerade den sittande socialdemokratiska regeringen för dess företagarfientliga politik och lovade bättring om man fick väljarnas förtroende att leda landet.

I valmanifestet från 2006 skriver alliansen att "höga skatter, krångliga regler och omfattande åtaganden gör att arbetsgivare drar sig för att anställa". Där tändes ett hopp för Sveriges företagare. Butiksägaren, restaurangägaren, målaren, revisorn och alla andra företagare och blivande företagare hörde löftet om en bättre företagarpolitik. De svenska företagarna är bundna till att följa de flesta av de cirka 1200 lagar, 2200 förordningar och 8100 föreskrifter som existerar i Sverige. Det blir påfrestande för småföretagen eftersom dessa måste lägga oproportionerligt mycket

tid på administrativt arbete; att följa en regel kan kosta lika mycket för ett stort som för ett litet företag, så relativt sett blir det tyngre för små företag.

Ett år kvar till mål
Den totala administrationskostnaden för regelefterlevnaden kostade enligt Tillväxtverket år 2006 97 miljarder kronor för Sveriges företag. Alliansen gick till val på att minska detta med 25 procent – det betyder 24 miljarder kronor – till hösten 2010! Det var ett löfte som hette duga.
Nu har det gått tre år. Enligt Tillväxtverket har regeringen hittills klarat av 2,07 procentenheter av betinget 25 procent. Svenska företagare har efter vad de säger i opinionsundersökningar inte märkt av några påtagliga förbättringar.
Men det är ett år kvar till mål. Den Nya Valfärden startar nu en granskning av hela området. Har alliansregeringen några ess i rockärmen? Kommer regeringen

att kunna uppfylla sitt löfte? Om inte, vad beror det på? Det finns ett antal länder som haft samma uttalade politiska löften som Sverige men hittills lyckats bättre att genomföra dessa löften. Hur kommer det sig? Kan vi ge några tips till det ansvariga statsrådet Maud Olofsson?

Uppmärksammade fall
"Det här ämnet hör till dem där akademiskt arbetande grävande journalister kan göra en stor insats", säger ekonomijournalisten Olle Rossander, som leder en kurs i ekonomijournalistik på Högskolan i Kalmar. "Man borde jämföra Sverige med andra länder. Och man borde ta reda på varför det tycks vara så svårt att avreglera."

Olle Rossander.

DEN NYA VÄLFÄRDEN

Ett gott företagsklimat kan vända en kris

När Alliansregeringen tillträdde 2006 fanns en iver av att sätta i gång och förbättra det svenska företagsklimatet. Regeringens ambition var att skapa ett näringslivsklimat i världsklass. Många reformer har genomförts, en del återstår och viljan till ständig förbättring är fortfarande lika stark.
När vi nu upplever en av de värsta kriserna genom tiderna, med fallande produktion och sysselsättning, är det viktigt att komma ihåg att det går att vända en kris till möjlighet. En hel del förbättringar kan ske av riksdag och regering när det kommer till skattelättnader, regelförenklingar och borttagande av handelshinder. Samtidigt påverkas företagande till stor del av det lokala näringslivsklimatet och vilken attityd och bemötande som kommunerna visar upp.

FAKTUM ÄR ATT POLITIKER kan antingen kratta manegen, eller sätta krokben för företagen. Ibland är ambitionen det förstnämnda, men resultatet blir det sistnämnda. Alliansregeringen har därför tagit krafttag mot ojuste offentlig konkurrens. Bland annat föreslås en ny lag träda i kraft den 1 januari 2010 som ska stoppa offentlig sektors försäljning av varor och tjänster om det snedvrider eller hämmar konkurrensen.

Det finns mycket att lära av dem som gör rätt. När jag under förra året reste runt i landet för att träffa en rad kommuner som tagit sig ur ett krisartat näringslivsklimat, till att markant ha förbättrat situationen, var det några gemensamma framgångsfaktorer som kunde urskiljas. För det första handlade det om en förändrad

”Med företagen följer jobb, och med jobben följer i sin tur minskad social utslagning och en bättre och tryggare tillvaro.

insikt om att det är de små och medelstora företagen - inte de kommunala bolagen – som bäst baddar för framtida jobb, invånare och i förlängningen kommunens överlevnad.
Bland de insatser kommunerna var tvungen att prioritera fanns tydliga och enkla upphandlingsregler, en direkt tillgång

för företagen till kommunledningen och garantier för att kommunen inte bedriver osund konkurrens mot de privata företagen. Men det handlade också om insatser som att redan från tidig skolålder påverka attityderna till företagande, för att uppmuntra fler att starta eget i framtiden.

ATT FÖRBÄTTRA FÖRETAGSKLIMATET genomförs inte över en natt. Men genom gemensamma ansträngningar både lokalt som nationellt kan vi komma längre i vårt arbete för ett mer företagsamt Sverige. Det svenska företagsklimatet har trots allt blivit bättre. Ser man till Svenskt Näringslivs årliga ranking har det skett en positiv utveckling av företagsklimatet på alla områden i Sveriges kommuner. Och enligt den senaste opinionsundersökningen, på uppdrag av Den Nya Valfärden, är det dubbelt så många svenskar som upplever att den borgerliga regeringen har förbättrat näringslivsklimatet, jämfört med dem som menar att läget har försämrats. Betydligt fler tror också att företagsklimatet kommer att bli bättre än sämre fram till nästa val. Och vet ni, det tror jag också.
Att minska utanförskapet är fortfarande Alliansens viktigaste uppgift. Hur företagsklimatet utvecklas är på många sätt avgörande för hur vi kommer att lyckas med vår målsättning. För med företagen följer jobb, och med jobben följer i sin tur minskad social utslagning och en bättre och tryggare tillvaro.
Tvivla därför aldrig på att Alliansen har ett gott företagsklimat som viktig prioritering.

Anna König Jerlmyr
riksdagsledamot (M)

Skatter är något som mal och mal så det mal sönder all kraft som skapar underlaget för dem: Produktion.

KARL GERHARD, underhållare

Tack!

Ett stort tack till våra annonsörer och andra som under året
bidragit till vår verksamhet för ett företagsvänligare Sverige!

den
nya
valfärden

A NORDINS ÅKERI AB
AB BÅNG & LEWERTH
AB DFS
AB RELEK
AB TIERPSBYGGEN
AB VIMMERBY HUS
ABLO AB
ACP AB
ADOLFSSONS SKOGSENTREPRENAD AB
ADVOKATERNA VON AHN
ALLSERVICE FÖNSTERPUTS & STÄD
I STHLM AB
AMANDA CONSULTING I SALTSJÖBADEN
ANDERSSONS KONTORSINREDNING AB
ANIAGRA PRODUKTIONS AB

ANNE BLOM STÄDSERVICE AB
ANRAMA KABLAGÉ
AP Q EL AB
ARCHIP SAILING AB
ARIZONA CHEMICAL AB
ARNE EDH BEGRAVNINGSBYRÅ
FONDKISTAN
ARNE SÄLLBERG & SÖNER AB
ARTINSGRUPPEN AB
ARVIDSJAUR FLYGPLATS AB
AS TRANSPORT AB
ASK & EMBLA BARNOMSORG AB
ASPLUNDS BYGG I ÖREBRO AB
AUTOMOBILPLÅT I TORNBÄBY AB
AVESTA PARK & TRÄDGÅRDSSERVICE

BECKERS BIL AB
BEDA-BUD AB
BENGTSBO SKOGSENTREPRENAD AB
BENITEZ STÄD SERVICE AB
BERGHOLMS TRANSPORT AB
BERGSJÖ REDOVISNINGSBYRÅ AB
BERGSTRÖMS LANTBRUK I BJURÅKERI AB
BERGVÄRMEKÄLLAN AB
BESTSELLER SVERIGE AB
BIKE LINE SWEDEN AB
BILTEMA BOTKYRKA AB
BILTJÄNST K.E.LARSSON AB
BJÖRKMANS IDÉ & DESIGNSMIDE AB
BJÖRKVIKS VÅRDHEM
BJÖRNEBORGS LÅDFABRIK AB

BLINKFYRAR AB
BLOMSTERLANDET AB
BOJES LICENSSVETS AB
BOKFÖRINGSBYRÅN EKONOMI-
LINJEN AB
BORDSJÖ SKOGAR AB
BORLÄNGE SKOGSTJÄNST AB
BRA ÅKERI AB
BRASSERIET AB
BROLLANS GRILL AB
BRYGGKOMPANIET I MÅLARDALEN AB
BRÖDERNA FHYR AB
BSB BRANDTS SÄG & BETONG-
BORRNING
BUSKA ÅKERI AB

BUSS ÅKE KARLSSON AB
BYGG-LARS AB
BÄCKS ÅKERI AB
BÖDA EL AB
BÖDA STRANDHUGG AB
BÖRJE JÖNSSONS ÅKERI AB
C-B MONTAGE AB
CALMAR EKONOMISERVICE HB
CANADIAN PLASTIC FLOORING AB
CANODO OFFSHORE AB
CARPETING ENTRÉMATTOR AB
CB SVENSSONS TRANSPORT AB
CCH TRANS TECH AB
CEVA LOGISTICS SWEDEN AB
CIAS HOVSLAGERI

Riksdagens beslut om 50 kronors rabatt på
medlemsavgiften verkställd SmåA redan 1 januari.
Avgiften är idag 181 kr/månad

Vi vet att många
småföretagare lever
ett otryggt liv.
Det vill vi ändra på!

Ett medlemskap i SmåA gör att du kan känna dig trygg
även om du skulle bli arbetslös. Försäkra dig
i Sveriges största a-kassa för företagare.

Vi försäkrar företagare i alla branscher.
Även familjemedlemmar som deltar i
verksamheten kan bli medlemmar i SmåA.

Det räcker inte att vara medlem i en företags- eller
branschorganisation, du måste också vara medlem i en
a-kassa för att få inkomstrelaterad arbetslöshetsersättning.

Så för din trygghets skull,
ring SmåA på 08-723 44 00
eller besök www.smakassa.se och bli medlem.

SmåA

Småföretagarnas Arbetslöshetskassa Box 6057, 102 32 Stockholm
Besöksadress: Dalagatan 1
Telefon 08-723 44 00 www.smakassa.se

CITTRA VERKSTADEN AB CLD ACTIVE-BYGG AB COMBISYSTEM FÖRSÄLJNINGS AB COMPATEC AB CONNY PERSSON ENTR. AB CONROCO AB COTHOL KONSULT AB CREACON HKAB DALADATORER I MORA AB DALARNAS AUKTIONSBYRÅ DALARNAS PLATTSÄTTNING AB DATEK INDUSTRIELEKTRONIK AB DEFAB PRODUCTION AB DEGEBERGA GRUS & SCHAKT AB DENTAL KERAMIK M & P VEREBY AB DESIGN BÅDE DIBE SVETS & MONTAGE AB DOKS MARK & KRAFTENTREPRE- NADER AB DRICONEQ PRODUCTION AB DU-TEKNIK AB EDWIN W NILSSON EFTR. AB EFFEKT SVENSKA AB EJE BERGLUND AB EKDALENS GÅRD AB EKLUNDS GLAS EKLUNDS GRUND O FASAD EKONOMIPARTNER I MÄLARDALEN AB EL FYND I JÖNKÖPING AB EL-X I MALMÖ AB ELFACK KONSULT AB ELIASSENS SEGELMAK & BÅTKAPELL ELISABET INNALA IT-UTVECKLING ELKEDJAN KROKOM ELTECH ELECTRONISK AB EMMABODA GRAVVÅRDS- INDUSTRI AB EMMELS LACKERING AB ENTREPRENÖR LARS JOELSSON EPOTEX SÄLJSERVICE AB ERGO NORDIC AB ERIKSGÅRDENS FJÄLLHOTELL AB ERIC MAGNUS ERIKSSON FIRMA ESSMA FÖRSÄLJNINGS AB ETIKETTEN TRYCKERI AB F-SECURE AB FARM FRITES NORDEN AB FHM REKOND & BILSERVICE AB FIRMA ANDERS NILSSON FIRMA ÖJVIND & HELENA HALLSTRÖM FLYGFRAKT AB FOLKHEM PRODUKTION AB FORSBY MÅLERI AB FORSGRENS BILFYND AB FREDAL AB FRI & CO AB FRISKA HUS AB FRITZ BLOMMOR AB FV ELEKTRO AB FÅGEL O CHARK AB FÄRGBRON BIFROST AB FÖMO BYGG AB FÖRETAGARNAS RED.BYRÅ TIERP AB FÖRVALTNINGS AB CIVEA G H ELFVINS EFTR AB G HENRYSSONS SKOGSAVVERKNING GABRIELS TRANSPORT I UPPSALA GECO INREDNINGAR AB GEHAB KVALITETSPÅBYGGAREN AB GEORGSSONS SKOGSENTREPRENAD GFORM AB GL-AGENTURER AB GLANSUTAS AB GLOBAL FASTIGHETSSERVICE GNISTPRODUKTION I BROMMA AB GRANLUNDS MÅLERI AB GRANSTRÖMS ELEKTRISKA AB GRANTEK AB GRÄVFIRMA JAN LUNDBLAD AB GUNNAR OLSSONS HÄSTTRAN- SPORTER AB GUSTAVSSONS SKOGSTJÄNST AB GYLLE MEC AB GÄRÖ PLÅTPRODUKTER AB GÄLLIVARE EL O FRY GÄRINGEGÅRD GÄVLEBORGS BEVAKNING AB GÄVLEBORGS SJÖSANERING AB GÖRAN LUNDBERGH TRANSPORT- GLT	GÖTEBORGS ELSERVICE AB HAGLUNDS BYGGPLÅT AB HAMAMATSU PHOTONICS NORDEN AB HANSSON & HANSSON RÖR AB HARBO FRITID AB HARVEY INTERNATIONAL AB HASSELA SKOGSPRODUKTER AB HASSES HYR & MASKIN AB HE-BO I UPPSALA AB HEDEMORA MARK & ANLÄGGNING AB HELLGRENS VENTILATIONSSERVICE AB HELLMAN ÅKERI AB HELSINGBORGS GODS SERVICE AB HELSINGBORGS HAMN HELTÄCKANDE MATTOR AB HEMKÖP HEMMÄLINS BYGGNADS AB HENKES BYGG & MONTAGE HERNSTRÖM HANDELSTRÄDGÅRD AB HERRGÅRDSTOPPEN AB HERRLJUNGA EMBALLAGE AB HILLER TRÄVAROR AB HJ EDWARDS & CO AB HLA EL & KRAFT AB HMP TRANSPORT & LOGISTIC AB HOLM INDUSTRI AB HOLMQVIST METALL & GRAVYR AB HYPRO AB HÅKANS MINK AB HÅKMA AB HÅLMETODER KN AB HÄLSINGLANDS MATERIALÅTER- VINNING AB HÖFA RÖR AB HÖGAKUSTEN PLÅTSLAGERI AB HÖRNINGSHOLMS GODSFÖRVALTNING ICA FONTÄNEN ICA KVANTUM ICA KVANTUM ICA NÄRA BOVALL ICA SUPERMARKET ICA SUPERMARKET FAGERSTA ICA-HALLEN, ENSKEDEDALEN INDUSTRIFABRIKEN UDDEVALLA AB INDUSTRIGALV AB INDUSTRIUNDERHÅLL AB INGVAR WAHLQUIST FIRMA INLANDSENTREPRENAD AB INNOVAFORM AB INTERTEK SEMKO AB INVID GLOBEN AB ISI WISSING AB ITELL AB J G ANDERSSONS SÖNER AB J O BYGG JABA GROUP AB JACOBSSONS BYGG AB JE-GU VENTILATIONS AB JEHAB STÅDSERVICE AB JEMTTRAILER AB JH SALT WATER JH SPÅRSERVICE AB JOHAN NILSSONS LJUD LJUSTEKNIK JOHANSSONS GRÄV AB, INGVAR JOMÅ SVETS AB JONNY & TOMMY´S SCHAKT AB JOTUN SVERIGE AB JOUR-TRYCK PW AB JS PLÅTSLAGERI JTS I ÖSTERSKÅR AB JUNNIFART FASTIGH.-EL-MASKIN AB JÄMT-KROSS AB JÄRFÄLLA LÄSSERVICE AB JÄRNA SYSTEMKONSULT AB K THULLNÉRS SKOGSENTREPRENAD K-RAUTA KALLE H:S BILPLÅT AB KALLE SJÖDINS SKOG O FLIS KARDEVALL ASFALTERAR AB KARLIT AB KARLSBODA REDOVISNING & KON- SULT AB KARLSSONS ÅKERI AB KBE TRANSPORT KEMA STORKÖKSFÖRSÄLJNING AB KEMAN SVETS AB KEMOSTÅL PROCESS TECHNOLOGY AB KENT HEIJEL MOTORSPORT AB KEY IT-PARTNER AB KGC VERKTYG & MASKINER AB KGM:S SKOG AB	KIHLMAN O CO REKLAMBYRÅ AB KILS ELBUTIK AB KINNVALL G AB KIRUNA BYGGMEK KJELL JANSSON ÅKERI KJELL STRAND AB KJELL-OVE GUSTAVSSONS ÅKERI AB KJK LAGERPRODUKTER AB KKB METALL AB KOHLSWA GJUTERI AB KOMINOX AB KOMPOST & KRETSLOPP I KOLMÅR- DEN KB KONDITORI AMBROSIA AB KONTORSUTRUSTNING I BORÅS AB KRISTINA K. STÅD I BORLÄNGE AB KROKSTA EL AB KROSSEKONOMI AB KSS KLIMAT O STYRSYSTEM AB KUNGSÖRSBAGARNA I KUNGSÖR AB KUNGÄLVS FATRENOVERING AB KYLPARTNER I STOCKHOLM AB KYNNINGSRUD PREFAB AB L M STENBOMS EL AB L T KONSULT L Å LINDHS ÅKERI L-G STRANDS ÅKERI AB L-H BYGG AB LABLEE AB LAGERSTEDT & KRANTZ AB LAGMANSÖ LANTBRUK AB LAHOLMS LITO AB LAISBÄCK GRÄV O SÅG AB LANTMÄNNEN KRONFÅGEL AB LARAY AB LARGO AB LARSSONS MEKANISKA VERKSTAD AB LASSE SVENSSONS FRAKTTJÄNST AB LEADERSHIP MANAGEMENT - SWEDEN AB LEASEPLAN AB LEDBERGS CHAROLAIS AB LENA ELEKTRISKA INSTALLATION AB LENNART ERICSSON FASTIGHETER AB LENNART ROWLAND LIVS AB LGT STÅD & TVÄTTSERVICE AB LH VENT TEKNIK LIAB PLÅTBYGGARNA AB LIEDHOLMS MEKANISKA VERKSTAD AB LIFE CONCEPT AB LILJEGRENS GRÄV LILLA LUGNET AB LIMTRÅTEKNIK I FALUN AB LINDBERGS STÄLLNINGSMONTAGE AB LINDÉNS LACKERING AB LINKÖPING TANK TRANSPORT AB LIVS & JOURBUTIK I EKILLA AB LJ:S PLÅT OCH SMIDE LJUSNANS RÖR AB LKV BYGG AB LL-GRUPPEN AB LNC TRANSPORT AB LOKA BRUNN KUR & KONFERENS- HOTELL AB LR SYSTEM AB LT-JOUREN I STURUP AB LULLE´S BIL & SMIDE AB LUNDBERG,BLOM & CO, BYGGN.FA LUNDINS VÄRME AB LÅÅS TRAFIK AB, BRÖDERNA LÄNSFÖRSÅKRINGAR STOCKHOLM MALMQVIST COMPACT MASKINER MARATHON GYROS PIZZA MARIESTADS BYGG & FASTIGHETS- SERVICE AB MARKANLÄGGNINGAR JUGGE LARS- SON AB MARTIN NILSSON TRANSPORT AB MASKIN AB, A FRANSSON MAXI ICA STORMARKNAD MAXI MAT SVINESUND MEDICALL NORDIC AB MEGAFON MENTROBYGG MI ELTEKNIK AB MICOER-DATA MIELE AB MIKAELS GRÄVTJÄNST AB MILJÖVENTILATION AB MITTSANERING AB MIVA MONTAGE AB	MKM MATT & KAKELMONTAGE MLR TAXI MOLLS BYGGSERVICE MUNKEBO LANTBRUK AB MURTJÄNST I FÄRNÄS AB MVA STÅD O FÖRSÄLJNING AB MÄKLARFIRMAN WIDERLÖV & CO AB MÄLARDALENS MUR & PUTS AB MÄLARPUTS AB MÄNGDA PRODUKTION SYD AB MÖBELHANTERING I MALMÖ AB MÖBLER & SLÖJD AB N J INNOVATION AB NAILIT BYGGSERVICE I LUND NEAVA AB NEVOTEX AB NIBE AB NOJ SERVICEVERKSTAD AB NORDIC BAKE-OFF AB NORDSTRÖM & KARLSSON EL AB NORREBO TRÄINDUSTRI AB NORRKÖPINGS INDUSTRI & - BYGGSMIDE AB NORRKÖPINGS MATT & TAPETLAND NORRKÖPINGS SKYLТ & NEONMONTAGE NYA JOHANNESHOVS STÅD & FÖNSTER NYA TRAFIKSKOLAN SKARABORG NYCOMED AB NÄSSTRÖMS LANTBRUK NÖJESPALATSET AB O & CT OFFICE AND COMPUTER TRANSPORT AB OLJEGROSSISTEN WIKMAN AB OLSSON I SKÖVDE AB OLSSON REDOVISNING OLSSONS BRÖD ONSALAVILLAN BYGGVAROR AB OPTICUM LINJER O BÅGAR AB OSAFRAKT AB OSBORN NICKLAS CONSTRUCTION AB P-A:S TRANSPORTER PA GRUPPEN AB PADS SKANDINAVIA AB PART CONSTRUCTION AB PERSSONS ENTREPRENAD AB PETTERSSON & DUHR AB PI VACUM FÖRPACKNING AB PICHANO AB PILLE REPMAKAR´N PLASTSKADOR & MONTAGE AB PML SVETS & VVS AB POINTEXPRESS.SE POOL-GUARD INC AB POPELI KRANSERVICE AB PRISCILLAS STÅDSERVICE PRODUKTION O REPARATIONER BYGG WULLE AB PROJAGRUPPEN AB PROTECTOR YTBEHANDLING AB PÅLSBODA BYGGMONTAGE AB R KJELLBERGS PLAST AB RAMNÄS EL AB REIBO INGENJÖRSFIRMA AB RICHARDSSON SNICKERI O BYGG- VAROR AB RIMBO JORD AB RINGTJÄNST I VÅRGÅRDA AB RLW INREDNINGAR & SNICKERI AB ROGER & MATTIAS BYGG AB ROLF KVISTS ÅKERI AB ROSLAGENS VÄRMEMONTAGE AB ROYAL INREDNINGAR I HELSINGBORG RUDÉNS PLASTINDUSTRI AB RÅGSVEDENS SÅG AB RÄTTVIKS SKROTAFFÄR AB RÄVGÅRDEN RÖREX I STOCKHOLM AB RÖRINSTALLATIONER AB RÖRSÖRVEN SVETS & VVS SCA FOREST PRODUCTS AB SCANDIC HOTELS AB SJÖFARTSHOTELLET SCANDO AB SCANUNIT AB SH BYGG, STEN & ANLÄGGNING AB AVD 100 SHOUT AB SIUHÄRADSBYGDENS TRYCKERI AB SKOGSVÄGENS TRANSPORT SKRIVCENTER SKÅNSK RÖR & ENTREPRENAD	SKÅNSKA GAS & VA LAGRET AB SKÄNNINGE GODSTRANSPORT AB SNICKERIKONTAKT AB SMS GULD AB SPM- INSTRUMENT AB ST JUDE MEDICAL AB STADSHOTELLET I HÄSSLEHOLM AB STAFFANSTORP DÄCKSERVICE AB STENSLÖKKEN ÅKERI AB STORSTOCKHOLMS FARMARTJÄNST AB STRÅVALLA MASKINSTATION AB STÖPAFORS TRANSPORT AB SUNDS MOTORMEKANISKA SUPERSHINE I HALMSTAD AB SWEED BJÖRN HÖJRUP AB SVENSK FASTIGHETSFÖRMEDLING SVENSK FLAMSKYDDSTEKNIK AB SVENSSON & ÖRN SNICKERI AB SVETSHUSET I AVESTA AB SYDSVENSK BEVATTNING I ESLÖV AB SYDSVENSKA HÄLSOGRUPPEN AB SYNTRONIC AB SYSTEM EDSTRÖM BILINREDNING AB SÄLLEBRÅTENS GRUPPBOSTAD AB SÄTTBERGERS BYGG SÖDRA RÖRLEDNINGS AB T O TRANSPORT & OLJESERVICE AB TAXI KIRUNA AB TAXI ÖSTERGÖTLAND TEAM G EL & VVS AB TEGSNÄSSKIDAN AB TENNECO AUTOMOTIVE SVERIGE AB TERAB AB TG BYGGKONSULT THOMAS IVARSSON ENTREPRENAD TIBRO BILLACKERING AB TIDERMANS HYRMASKINER I FALUN AB TIMRÅ MÅLERI AB TOBO TRANSPORT TOMBRI AB TORVALLA BIL AB TRAFIKBUTIKEN I MÖNSTERÅS STATOIL TRAMPOLINSPECIALISTEN I STOCK- HOLM AB TRIO STÅD HB TULLSPEDITION, AB TUNAVALLENS BILSERVICE AB TUPAC AB TYDAB TYSSLINGE ÅKERI AB TÖRNLINGS VVS ULF OLSSON JORDGUBBSODLINGEN ULVHÄLLS HERRGÅRD HOTEL & KONF UMEÅ ANDRA SOTNINGSDISTRIKT UNIKUM DATASYSTEM AB UP SOUND PRODUCTION UPPLANDS FLIS & TRANSPORT AB UPPLANDS GODSSERVICE AB UPPLANDS-BRO SMIDE & MONT.AB UPPSALA ELKONSULT AB URSINIUS BYGG & IND STÅD AB V. ELIASSENS LAST & TRANSPORT VALLSTA BENSIN & SERVICE AB VARPANS ÅKERI AB VEJLAS TRANSPORTER AB WEMWORKS AB VERKTYGSMEKANO I MOTALA AB WERMLANDSMÖBLER AB WESTMATIC AB WIGMARKS MÅLERI AB WILLY INGEMANSSON MASKINSTATION WILLY´S VISKANS SKOGSENTREPRENAD AB WMP BALKONG AB WORLD TRANSPORT SERVICE AB VVS BYGG O PELLETS AB VVS KONSULT A PIERRE VÄRNAMO TAXI AB VÄXJÖ BOKBINDERI AB YNGVES RÖR & TRÅ ÅA PRODUKTER AB ÅBERGS FASTIGHETSFÖRVALTNING ÅBERGS VTC PARTS AB ÅJ MÅLERI AB ÅKE BJÖRK ÅKERI ÅKERMANS ANLÄGGNING & BYGG- SERVICE AB ÅNGEBY AB ÅRLA SMIDE ÖREBRO EXPRESS AB ÖSTRA SPÅNGS ELEKTRISKA
--	---	--	--	---

Energiskog

SCA och norska Statkraft gör en storsatsning på vindkraft. De båda företagen vill bygga sex vindkraftsparker i Mellan-norrlands skogsbygder med totalt 450 vindkraftverk. Fullt utbyggd kommer satsningen att ge 2 400 GWh förnybar el per år, nära två procent av Sveriges totala elförbrukning och

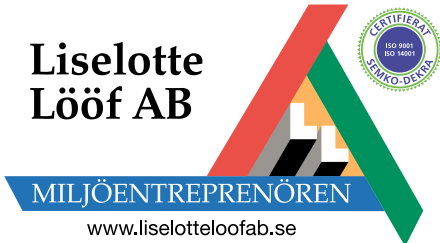
betydligt mer än den totala vindkraftsproduktionen idag, en satsning på över 16 miljarder kronor. Våra växande skogar binder koldioxid, ger värdefull råvara för Sveriges viktigaste industri och förnybar el – utan att vi behöver elda upp prima industriråvara.

www.forestproducts.sca.com

SCA FOREST PRODUCTS

MELLERSTEDT DESIGN

Advokatfirman Fylgia KB		AKLAFirst Aid System	Alex Skogsservice	Berg Propulsion AB		Betald annonsplats
		Andreas Stihl Norden AB	Betald annonsplats			08-531 897 20
BERGHOLMS TRANSPORT AB		Blomster-landet	BOK & TRYCK ...mycket mer än bara tryck! Bollnäs Tel 0278-105 47 • Söderhamn 0270-172 95		Cascades	
CARPENTER	Conny Persson Entr. AB	Creacon HKAB	Betald annonsplats	Daros Piston Rings AB	DATEK Industrielektronik AB	Draka Kabel Sverige AB
Driconeq Production AB	Betald annonsplats	Duvlinge Gård AB	EKDAHLS	ekebo	Elektronik Mekanik AB Bastborregatan 7721 34 VästeråsTel 021-13 45 80Billet 070-535 67 90Fax 021-13 45 51	Emmaboda Gravvårdsindustri AB
Entreprenad Håltagning AB	Friggagatans Livsmedel AB	GermaTech AUTOMATEN, HARDWARE, SOFTWARE & TRÄNING	GNOSJOREGIONEN.SE	Betald annonsplats	Granströms Åkeri AB	Gylle Mec AB
Hisstema AB	HÅLMETODER AB HÅLTAGNING & RIVNING • ☎ 08-87 81 32		Höganäs AB	Aktieholaget Hörnstenen		Betald annonsplats
Betald annonsplats			Betald annonsplats			Ica-Hallen Enskededalen

				Jupiter Konditori	Betald annonsplats	Jutas AB	
				Kamarina Restaurang	Kents Bilplåt AB		
				Krageholm Drift AB			
Kleenoil Sverige AB	Komatsu Forest AB			AB KONGAHÄLLA BILCITY			
Krontorp AB				Krossekonomi AB			
	Liselotte Löf AB						
Betald annonsplats	 www.liselotteloofab.se			LeasePlan AB	Leffes Lack	Liwell Kemi AB	Livs & Jour-butik i Ekilla AB
Miljöstäd Team MT AB	Mittsanering AB	Mofab AB	Montage Consult Produktion AB	Ningbo AB	Noco-Stolar AB		
Noj Service-verkstad AB			 Office and Computer Transport	OCAB Hjulsbro Sanering AB			
Betald annonsplats			Pads Skandinavia AB			Panrab AB	Betald annonsplats
projektel www.projektel.se		Betald annonsplats				AB Relek	
		Readsoft AB		Riba AB	Betald annonsplats		
S M Johannesson AB				Senäte Fastigheter Förvaltning AB		SEPSON AB	Sips AB
Betald annonsplats							
Sollentuna Eltjänst AB	Solveigs Tryckeri	Betald annonsplats	SPM-Instrument AB	Sten Olafssons Åkeri AB	Stockholms Hus Expo AB		
	Sydlots AB	 Sydsvenska Städ AB	System Edström Bilinredning AB	 Söderberg & Partners 036 - 38 70 70			
Taxi Norrbotten Service	Tigerholm Innovation AB	 NÄR SMAKEN FÅR AVGÖRA			 Idéer för fri företagsamhet	Tobin AB	
Tornum AB					Betald annonsplats		
							Betald annonsplats
							Trellegräv AB
	Verktygsmekano i Motala	Westling Industri AB	Vi Hornstull	WR Controls AB			Värsås Villan AB
 Vi bygger med de nya idéerna! tel: 033 - 23 30 00 www.wast-bygg.se	Åke Huss AB	Åp AB	Örebro Hyr-Lift AB				Östlings Trafik AB

Internet har en färg

Yellow Register är en av Nordens största webbyråer. Vi har funnits där för de små och medelstora företagen sedan 1997.

Vi har byggt mer än 50.000 hemsidor. Då har vi också tagit hand om allt det krångliga: domännamn, ompekning, sökmotorsanmälan,

webhosting, support, flash och html — och alla andra ord du aldrig velat lära dig.

Vill du sälja dina varor över nätet kan vi bygga din webshop. En extra butik med 24 timmars öppettid, sju dagar i veckan. Självklart enligt SSL-standard och med högsta säkerhet.

Skulle du behöva hjälp ringer du bara vår support. De svarar på dina frågor alla vardagar mellan klockan 8 och 17. Ring 033–10 10 20.

Och kom ihåg: Vilken tjänst du än behöver, så anpassar vi den individuellt för dig.

Vi ger färg åt ditt företag. **Yellow.**

yellow REGISTER .nu DIN PARTNER PÅ INTERNET

Varm träkänsla utan underhåll

Den naturliga värmen i trä eller en lättskött stålyta. Crawford takskjutport g60 Dekor Wood-grain är en garageport för dig som vill ha både och. Porten har en dekoryta i ljus ek med trästruktur och finns i fyra dekormönster: Line, Trend, Style och Classic.

Crawford
GARAGEPORTAR

Ring 019-20 87 00 för att få mer information. Besök gärna vår hemsida www.crawfordgarageportar.se

Med din Crawford garageport får du mängder av valmöjligheter, säkerhet, kvalitet och lång livslängd på köpet.

Allmänheten unnar företagarna ett bättre företagarklimat

I augusti 2009 var det precis tio år sedan Den Nya Valfärden startade sina mätningar av företagarklimatet i Sverige. Exakt samma fråga har sedan dess ställts till allmänheten, nämligen:

I Sverige pågår en debatt om företagarklimatet, det vill säga om det råder gynnsamma eller ogynnsamma villkor för företag i Sverige idag. Anser Du att företagarklimatet för den som själv vill starta och driva småföretag i Sverige idag är mycket gynnsamt, gynnsamt, varken/eller, ogynnsamt eller mycket ogynnsamt? Allmänhetens svar framgår av första diagrammet till höger.

Efter fem år började vi ställa samma fråga till företagarna själva. Deras svar återfinns som diagram två till höger.

Man kan göra en del intressanta iakttagelser.

Det är inga stora skillnader mellan allmänhetens och företagarnas uppfattning. (Observera att företagarundersökningarna har en senare startpunkt). Kurvorna rör sig på nästan samma sätt. Tidigare hade företagarna en litet mer pessimistisk syn, men på senare år verkar samstämmigheten mellan grupperna ha ökat. Detta betyder att allmänheten har ungefär samma syn på företagarklimatet som företagarna själva. Uppenbarligen förstår allmänheten hur företagare har det.

Man vet förstås inte så säkert om företagarklimatets växlingar beror på konjunkturen eller politiken (eller på något annat). Troligen har konjunkturen stort inflytande. Om man undersöker den svenska ekonomins tillväxt under perioden 1999 – 2007 får man intrycket att företagarklimatet påverkas starkt av konjunkturen med något års förse-ning. Se diagram över tillväxten här nedan.

Samtidigt är det svårt att förestäl-

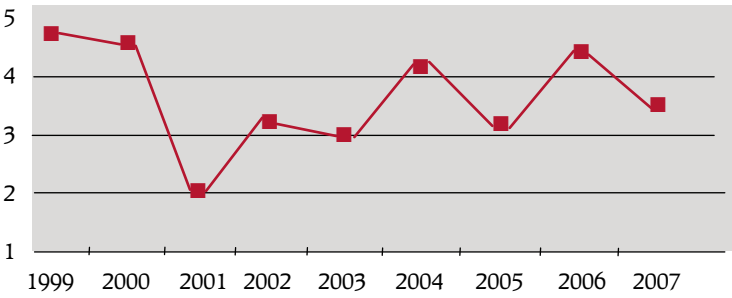
la sig att klimatförbättringen sedan 2006 inte skulle ha något med politiken att göra. Mellan februari 2006 och mars 2007 – inför valet och efter Alliansregeringens tillträde – gick kurvorna starkt uppåt. Svenska folket väntade sig stora saker av den nya regeringen.

Förväntningarna har inte riktigt infriats. Den Nya Valfärden har under de senaste tre åren frågat allmänheten om regeringen förbättrat eller försämrat företagarklimatet. Svaret redovisas i diagram tre här till höger.

Avslutningsvis visar Den Nya Valfärdens opinionsundersökningar genom alla år att allmänheten vill se ett bättre företagarklimat – även om det leder till att företagarna tjänar mer pengar. Så här fördelar sig svaren i de fyra årliga undersökningar då vi ställt frågan "Tycker du att man skall förbättra företagarklima-tet även om det kan leda till att före-tagare tjänar mer pengar?":

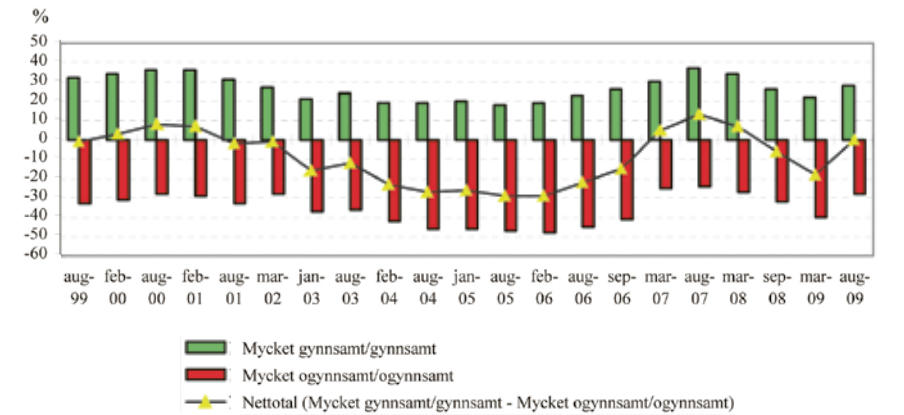
Allmänheten unnar företagarna ett bättre företagarklimat. Av den påstådda svenska avundsjukan mot företagare finns knappt ett spår. Här finns en beställning från väljarna som politikerna skulle kunna plocka många röster på att utföra.

Sveriges BNP-tillväxt procent per år:

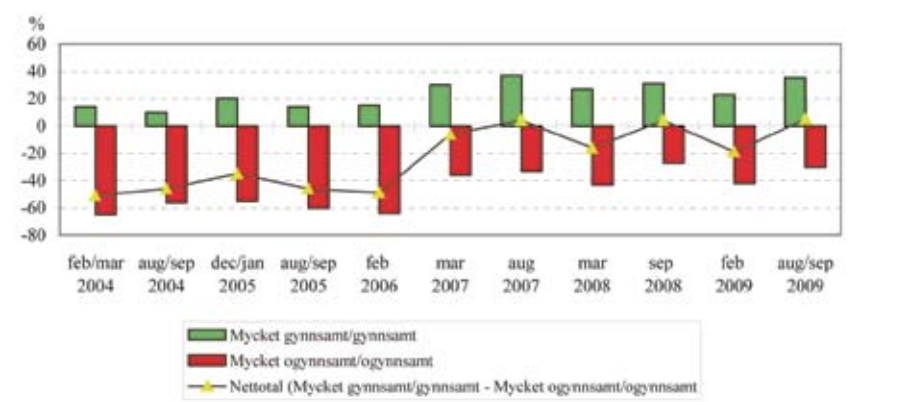

AVUNDSJUK? Nej, inte jag.

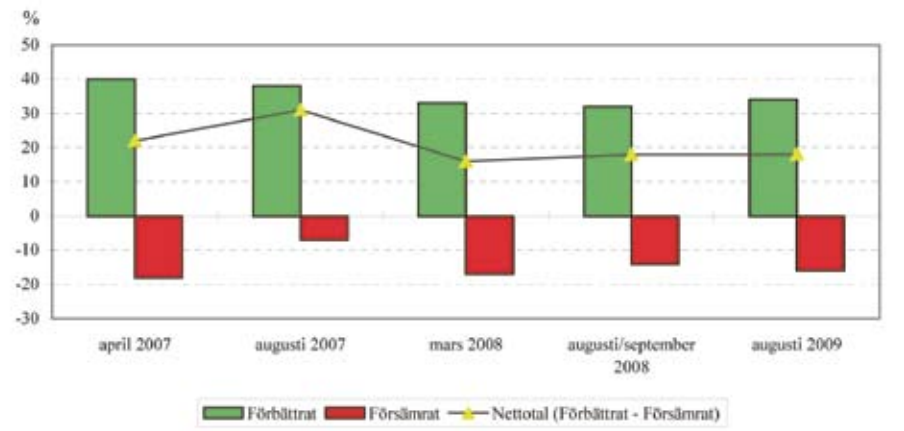
Hur allmänhetens åsikt om företagarklimatet utvecklats

Hur företagare/företagsledares åsikt om företagarklimatet utvecklats

Har den borgerliga regeringen förbättrat eller försämrat företagarklimatet i Sverige? Eller är det ingen skillnad?

Tycker du att man skall förbättra företagarklimatet även om det kan leda till att företagare tjänar mer pengar?

	Aug 2009	Aug 2008	Aug 2007	Febr 2006
Ja, absolut	39	48	48	47
Ja, kanske	26	26	29	27
Osäker	23	17	15	18
Nej, troligen inte	6	6	5	4
Nej, absolut inte	3	2	3	4
Ej svar	3	1	1	1

(Svaren i procent)

Vi åker med expresståg mot avgrunden

Under de senaste 1,5 åren har det hänt oerhört mycket inom området personlig integritet. I och med den andra omröstningen om FRA-lagen i juni 2008 blev integritet plötsligt en huvudfråga på det politiska planet. Det var inte en dag för tidigt. Övervakningslagar och andra integritetshot står som spön i backen.

Förutom FRA-lagen har vi bland annat trafikdatalagringen, Ipred-lagen, införande av buggning och breddad användning av DNA. Det av EU introducerade Stockholmsprogrammet väcker oro. Polisen har börjat lägga ut bilder från övervakningskameror på internet, förslag om censur av internet kommer från allt fler håll och från nyår måste kassaapparater i butiker som hanterar kontanter ha Skatteverkets svarta låda inbyggd. Kollektivtrafiken har börjat lagra människors resor. SJ ska börja med personliga biljetter och legitimationskrav. Listan skulle kunna göras längre.

TROTS DET YRVAKNA INTRESSET för personlig integritet från politiskt håll ser situationen mörk ut. Av två skäl. Det första är att politikererna inte har något äkta intresse för privatlivets helgd. Hade de haft det skulle de ha avstått från att klubba övervakningslager, och istället kommit med integritetsskyddande förslag. Här är några exempel på vad de hade kunnat föreslå:

- Grundlagsskyddad rätt till anonymitet i vardagslivet
- Grundlagsskydd av rätten att använda kryptering och andra så kallade "privacy enhancing technologies" (PET)
- Lag om att IT-system som avsiktligt eller oavsiktligt spårar

”Visst protesterar en del högljutt mot vad som händer, men det är ändå en relativt liten grupp.

människors geografiska rörelser ska byggas så att anonymiteten kan bibehållas (gäller exempelvis biltullar) (det går alldeles utmärkt, tekniken finns utvecklad)

- Lag om att en integritetskonsekvensutredning (i analogi med miljökonsekvensutredning) ska

genomföras före politiska beslut som kan påverka integriteten

- Införande av regelbundna integritetsrevisioner, genomförda av en oberoende instans

Jag skrev en del förslag redan 2004, under rubriken "Manifest -04 för integritet". Mer skulle kunna göras, exempelvis att samla alla lagar med bäring på integritet i en särskild integritetsbalk. Om intresset från politiskt håll för att skydda människors rätt till sitt eget privatliv hade funnits, alltså. Men det finns inte. Och det gäller hela det politiska spektrumet.

När det gäller integriteten befinner vi oss på ett expresståg som rusar mot avgrunden. Inte bara statens nyfikenhet eldar på under ångpannan, utan även näringslivets intresse av att kartlägga sina kunder. Konduktören går leende runt och försäkrar passagerarna att "det finns ingen anledning till oro". Och passagerarna sitter där så fridfullt, skalar sina apelsiner och beundrar det vackra landskapet.

Det där sista leder över till problem nummer två för den personliga integriteten. Att så få bryr sig. Visst protesterar en del högljutt mot vad som händer, men det är ändå en relativt liten grupp. Den moraliska majoriteten tycker att de minsann har rent mjöl i påsen och därför inte har något att dölja. Basta!

Oj vilket misstag. Vi har alla en hel del som vi vill hålla privat – kalla det gärna något att dölja – och det är verkligen inte något fel. Det är tvärtom en grundläggande komponent i vad det innebär att vara människa. Berövade vår möjlighet att behålla privatlivets helgd står vi nakna inför en brutal omvärld. Det kommer allt fler att upptäcka – när det kanske är för sent.

Censur på internet – Integritetsombudsmannen granskar det nya hotet

Hoten mot den personliga integriteten har ökat i takt med att övervakningssamhället har brett ut sig. Även om syftet med övervakningssamhället i vissa fall kan vara gott är möjligheterna till missbruk många.

Pär Ström är sedan tre år integritetsombudsman vid Den Nya Valfärden och håller ständigt ett granskande öga på myndigheter och organisationer för att stärka den enskildes rätt till privatliv. Pär Ström har genom Den Nya Valfärden publicerat olika rapporter

om övervakning och integritet. Han är även duktig på att använda sociala medier för att driva opinion mot övervakningssamhället och syns ofta på debattsajter och bloggar eller i radio och tv.

Hotet med internetinfiltrering

Under 2009 har Pär Ström gett ut rapporten "Storebror tar fram munkavlen", som beskriver hotet med internetfiltrering – det vill säga ren censur på internet.

Den Nya Valfärden har gett ut ytterligare fem rapporter av Pär Ström:

"Integritetens lilla röda", "Med storebror i byxfickan", "Med storebror i uppfinnarverkstan", "Med storebror i baksätet" Dessa finns på www.dnv.se.

Pär Ström blev utsedd till Årets kommunikatör (2008) av tidskriften Populär Kommunikation och fick även Advokatsamfundets journalistpris (2007) för sitt arbete mot övervakningssamhället. Pär Ström är även medlem av regeringens IT-råd.

ELIZABETH ZAAR

NY RAPPORT. Pär Ström har under 2009 gett ut rapporten "Storebror tar fram munkavlen".

Pär Ström
Integritetsombudsman
vid Den Nya Valfärden

”Ingen skulle ha kommit ihåg den barmhärtige samariten om han bara hade varit godhjärtad. Han hade pengar också.

MARGARET THATCHER, brittisk premiärminister

Fler måste våga ta steget att bli företagare

Regeringen och för den delen de allra flesta svenskar inser att välståndet i Sverige mår bättre av att fler arbetar. Undantagen i den skaran är möjligen vissa miljö- och vänsterpartister som ibland argumenterar att välståndet blir ännu högre om vi går lediga.

UTVECKLINGEN GÅR DOCK i annan riktning än den önskvärda. Allt fler svenskar är utanför arbetsmarknaden. Jag tänker då inte på lågkonjunkturen som för närvarande slagit ett järngrepp över arbetsmarknaden i Sverige och i många andra länder.

I stället syftar jag bland annat på det faktum att dagens ungdomar studerar längre än förr och därför gör sin arbetsmarknadsdebut senare i livet. Men kanske ännu viktigare (och mer glädjande) är att vi lever längre och därför behöver bli försörjda och vårdade under en längre period av livet.

Dessutom har vi en ökande skara nya svenskar som vill in på arbetsmarknaden och som inte önskar något hellre än att få försörja sig själva och sina familjer.

Slutsatsen är att den arbetande delen av befolkningen måste bli större för att samhället skall klara ökade anspråk från alla dem som av olika skäl inte kan eller orkar arbeta. Vi måste verka för att alla som vill ha ett arbete också skall få det.

Låt oss ta detta som utgångspunkt och ställa frågan hur vi i så fall skall få fler svenskar att komma ut på arbetsmarknaden.

Då krävs två grundförutsättningar; vilja och motivation att arbeta och arbetsgivare som behöver och är motiverade att anställa.

Den nya regeringen har tagit sig an den första förutsättningen nämligen att genom sänkta inkomstskatter motivera fler arbetsföra att söka arbete. Men räcker det?

Min tes är att vi också måste motivera fler medborgare att bli företagare och därmed arbetsgivare. Vi behöver kort sagt fler företagare.

” Vi behöver kort sagt fler företagare.

HUR SER DET DÅ UT PÅ DEN FRONTEN? Ja inte särskilt bra. Vi har inte fler företagare idag än vi hade för 15-20 år sedan (drygt 400 000) och detta trots att befolkning i dag är större än då. Med andra ord är förmodligen företagarna som andel av den arbetsföra delen av befolkningen lägre än tidigare.

Däremot kan man om man vill glädjas åt statistik som visar att antalet företag ökat under senare år. Men vem blir särskilt upphetsad över uppgifter om fler registrerade aktiebolag när inte företagarna blir fler?

Om vi vill ha fler i arbete måste vi också ha fler som vågar ta steget att bli företagare. Och då tror jag att regeringen måste ta rejäla tag för att öka incitamenten för företagare. Precis på samma sätt som man nu försöker stimulera fler arbetstagare att ge sig ut på arbetsmarknaden.

Att vara företagare är förenat med risk. Vem vill ta risker utan att samtidigt veta att det finns goda chanser att vinna något på sitt risktagande. Alltför sällan hör man en sansad debatt om den frågan. Ju större vinstchanser i ett lotteri desto attraktivare är lotterna. Ju större chans till goda vinster från företagande desto fler vill bli företagare. Svårare än så är det inte.

Men det är klart, i ett land där ordet vinst inte är något odelat positivt utan av många ses med stor skepsis och där ordet förmögenhet förknippas med girighet eller något annat fult där är det för många människor bäst att ligga lågt med sina företagarambitioner och drömmar. Där är det nog säkrast att ställa sig i kön bland alla andra arbetssökande och vänta på sin tur.

Ytterst handlar kanske frågan om jobben egentligen om våra attityder till företagande och chanserna att bli förmögen på sitt företagande.

Har jag några konkreta förslag till förändring? Ja, men dom återkommer jag gärna till.

Jens Spendrup

vd Spendrups

G RUNE BERGGREN blev 84 år gammal.

Rune in memoriam

G Rune Berggren har gått bort. Den Nya Valfärden har förlorat en av sina grundare. En stark, klok och ovanlig människa finns inte mer.

När Rune insåg vad cancern gjorde med honom valde han att av ren mental viljekraft göra sjukdomsprocessen kort. Sådan var Rune. Ingen satte sig på honom, inte ens sjukdomen.

Rune föddes 1925 av lantbrukarföräldrar i Fellingsbro, Västmanland som näst yngst i en syskonskara på fem. Han tog studenten på Fjellstedtska skolan i Uppsala som utbildade präster. Där kom Rune slutgiltigt fram till att han inte trodde på Gud. Men studierna gick bra; eftersom föräldrarna inte hade råd med skolvigifterna måste Rune vara ständig kursetta för att få stipendium.

Hovrättsråd i Svea Hovrätt

Efter juridikstudier i Uppsala inledde Rune en framgångsrik ämbetsmannakarriär, först som domare, bland annat som hovrättsråd i Svea Hovrätt, sedan i Inrikesdepartementet där han var sakkunnig,

Patrik Engellau i samspråk med G Rune Berggren.

lagbyråchef, rättschef och slutligen statssekreterare, veterligen den siste opolitiske. Gunnar Sträng hade upptäckt Runes kompetens och övertygade statsrådet Eric Holmqvist att anlita Rune trots att han saknade partibok.

Den Nya Valfärden

Under perioden 1974–1986 var Rune generaldirektör på Riksrevisionsverket, kompentent och ibland obekvämt eftersom han vägrade vända kappan efter vinden. Därefter var han med att starta Den Nya Valfärden där han arbetade till sin bortgång, de sista åren med koncentration på Konkurrenskommissionen, en expertgrupp som utreder och bedömer fall av offentlig

snedvridning av konkurrensen, där Rune var ordförande. Därtill skrev han åtskilliga böcker och krönikor.

Stod för sina åsikter

Man kunde lita på att han skulle stå för sin åsikt. Det väckte respekt även hos dem som ogillade hans uppfattningar. Hans ord hade tyngd, man visste att de grundades på solid kunskap och eftertanke. Vi som haft förmånen att arbeta med Rune vet att han också hade ett mycket gott omdöme. Han kunde se de stora sammanhangen och hade förmågan att se hur både smått och stort passade in – eller möjligen inte passade in.

Trots all denna rättskaffenhet hade han ett öppet och tolerant sinne. Principfastheten gjorde honom aldrig styvsint; för honom fick idéer och uppfattningar alltid tävla på lika villkor och han drog sig aldrig för att ändra åsikt om han fann det befogat. Inte minst därför var det roligt att arbeta med honom.

Rune var sinnebild av den svenske ämbetsmannen när han är som bäst.

PATRIK ENGELLAU
ordförande Den Nya valfärden

Jag är förtjust i entreprenörer. Inte för att de alltid har rätt. Inte för att de alltid gör saker som jag tycker är viktigt eller riktigt. Men för att många av dem får rätt. Och för att få rätt måste man få något gjort.

VIDAR ANDERSSON, socialdemokratisk tidningsman

... men hur gick det sedan, Maud Olofsson?

Den Nya Velfärden kollar om näringsministern håller vad hon lovade

Under rubriken "Nästa näringsminister?" intervjuade jag för fyra år sedan Maud Olofsson i den här tidningen. Hon hade bra visioner. Om företagandet sa hon: "Vi måste förlösa alla slumrande krafter! Tänk om all entreprenörsanda hos svenska folket kunde tas i bruk!". "Lysande", sa jag, "men vad ska ni göra mera konkret?"

Hon hade bra svar. Här kommer svaren och en del kommentarer om hur det blivit.

► – **Vi tänker förändra företagarklimatet i positiv riktning. Och snabbt ska det gå!**
►► Den Nya Velfärden har mätt företagarklimatet i över tio år. Resultatet redovisas på annan plats i den här tidningen. Först blev det bättre och sedan sämre och nu har det blivit lite bättre igen. Men företagarklimatet påverkas inte bara av regeringen, utan också av konjunkturen, så utvecklingen är väl förklarlig. Å andra sidan har företagarna en något mer positiv uppfattning om vad regeringen gjort för företagarklimatet än vad allmänheten har.

► **Vi ska reformera 3:12-reglerna.**
►► Jodå, år 2007 återinfördes den gamla klyvningsregeln, som säger att hälften av vinsten vid försäljning av aktier i fåmansbolag ska beskattas som inkomst av tjänst och den andra hälften som inkomst av kapital. Men denna reform är tidsbegränsad och tar slut i år. "Från och med 2010 skärps således 3:12-reglerna för kapitalvinst, med följd att skatteskörpningar kan förekomma för enskilda företagare med upp till ca 700 000 kr", skrev Näringslivets Skattedelegation till Finansdepartementet den 1 juli i år och hemställde att klyvningen ska permanentas.

► **Vi måste se till att företagarna får minst lika bra trygghet som anställda.**
►► Knappast ett krav man hör från svenska företagare. Briserna i företagarklimatet beror inte på att företagare inte kan utnyttja trygghetssystemet på samma vis som anställda. Men näringsminister Olofsson känner starkt för det här och kommer nu på hösten 2009 med ett antal reformer, till exempel bättre villkor för företagare som tar ut tillfällig föräldrapenning.

► **Arbetsgivaravgifterna måste sänkas! Min målgrupp är de små företagen. Problemet är att det blir väldigt dyrt för staten att sänka arbetsgivaravgifterna. En lösning vore att rikta sänkningarna på något sätt, till exempel att de gällde anställda i mindre företag, för de större utökar inte sin personal i alla fall.**
►► Brilljant. Visar att näringsministern tänker rätt. Tyvärr har hon inte förverkligat denna idé med den kraft saken förtjänar. I stället har Den Nya Velfärden tagit den till sig och utformat ett förslag som presenteras på flera sidor i den här tidningen. Vårt förslag är tillägnat Maud Olofsson.

► **Avreglering är mycket viktigt. Vi ska ta bort 25 procent av regelverket.**
►► Det här löftet är tills vidare ett sorgebarn. Tillväxtverket (f d NUTEK) följer utvecklingen noggrant. För ovanlighetens skull – när det gäller politik – får vi här exakta besked uttryckt i siffror och decimaler, inte bara luddiga tyckanden. Alliansregeringens mål är att företagens administrativa kostnader ska sänkas med 25 procent till 2010. Per slutet av 2008, när det var

ett och ett halvt år kvar av mandatperioden, uppgick sänkningen enligt Tillväxtverket till 2,07 procent. Några färskare siffror från Tillväxtverket finns inte. Senaste beskedet i frågan återfinns i årets Regelbarometer från Näringslivets Regelnämnd, enligt vilken 75 procent av företagarna uppger att regelbördan är densamma som för ett år sedan.

Sannolikheten att regeringen ska komma i närheten av vad den lovat på den här punkten är kanske inte så stor. Fast det är ju möjligt att en mandatperiod till kan göra susen.

► **Jag avslutade intervjun med att fråga om det var något viktigt jag glömt att fråga om. "Det skulle i så fall vara att det måste skapas en ny attityd till företagare i Sverige", svarade Maud Olofsson. "Det måste bland annat finnas en acceptans för att folk vill bli rika – och att de ibland blir det också!"**
►► På den punkten kan Maud Olofsson vara nöjd. Den attityden finns numera, det framgår undersökningar som redovisas i den här tidningen. Den fanns faktiskt redan när Alliansregeringen tillträdde. Problemet är att politiker fått för sig att svenskarna inte gillar företagare.

PATRIK ENGELLAU

Patrik Engellau mötte Maud Olofsson 2005.

Foto: Linus Hallgren